

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K. za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Naši poslanci in državni zbor.

Dolgo smo molčali, danes pa moramo izpregovoriti odločno besedo o slovenskih poslancih v bodočem državnem zboru. Vprašanje, ali se vsi slovenski poslanci združijo z vsemi Hrvati in Srbi v močen naroden klub, v sramoto Slovencev in vsled krivde Slovencev še danes ni rešena. Slovenski volilci zahtevajo enkrat odločitev.

Ali se doseže skupen klub ali ne, o tem bode le dvoje odločilo. Skupnega kluba ne bode, ako se nahajajo med slovenskimi poslanci vladni hlapci, ki se pokorijo prizadevanju vlade, naj narodnostni boji iz državnega zbora izginejo, to je, naj se tudi Slovenci izpolnitvi vseh narodnih zahtev odrečejo. To vlada hoče. In če ktera skupina slovenskih poslancev deluje zoper močno narodno zastopstvo južnih Slovanov, narod ne more drugače soditi nego, da so ti poslanci vladni hlapci in izdajalci svojega naroda. Če pa dotični poslanci hočejo tajiti, da so iz tega razloga zoper enotno narodno zastopstvo, preostaja samo eno: Zoper jugoslovanski klub, v katerem bi bili poslanci vseh strank združeni, so edino iz strankarskih, torej iz sebičnih namenov. „Slov. Gospodar“ je že pred volitvami grozil, da poslanci, ktere narodna stranka podpira, ne bodo sprejeti v skupen klub ter bodo obsojeni k brezpomembnosti, ker bodo umetno osamljeni. Iz zanesljivega vira vemo, da je na Štajerskem tudi sedaj edino Maribor (dr. Korošec, Pišek in Roškar) zoper skupen klub. Zakaj? Iz grdih sebičnih namenov. Grda strankarska sebičnost jim narekuje prizadevanje, da bi nekatere slovenske poslance zlasti Hribarja, Robleka in Ježovnika osamili in sprejem teh odličnih mož v skupni klub zabranili. Zakaj? Zaradi prihodnjih volitev! Korošec v svoji domišljavosti upa, da Roblek in Ježovnik potem ne bosta mogla za svoje volilce nič doseči, da bodo vsled tega volilci nezadovoljni in bodo prihodnjič spet volili po duhovniškem komandu. Glede te nam nasprotnne skupine poslancev izrecno trdimo, da so zoper močen naroden klub ne iz enega, ampak iz obeh tu navedenih razlogov: klečeplazstvo pred vlado in strankarska sebičnost.

V tem oziru se pa Slovenci v našo sramoto razlikujemo od vseh drugih Slovanov, menda zato, ker nam najboljše gre in ker kot narod nič več ne potrebujemo?! Med Čehi je kakih pet strank, ki so si pri volitvi ljuto nasprotovale. Tudi za naprej ostanejo sicer te stranke, a poslanci vseh strank se združijo v enoten naroden klub. Enako čitamo o Poljaki in celo o Malorusih. In mi Slovenci in Hrvati? Mar nam ni treba narodnega zastopstva, ampak konfesionalno breznarodno?

Znamenja kažejo, da se ta vroča želja slovenskih brezdovincev ne bode uresničila. Z veseljem moramo pozdravljati v tem oziru možatost primorskih poslancev, ki so neustrašeno zavzeli edino narodno stališče. Sklep, ki se je storil v isterskem Pazinu od narodnih zaupnikov ter od poslancev dr. Laginje, Mandiča, Spinčiča in dr. Rybáfa, mora razradostiti vso slovensko javnost. Vsi slovenski, hrvaški in srbski poslanci se morajo zediniti v eden skupen naroden klub, če bi pa en del slovenskih poslancev tega ne hotel, Hrvati ne bode več služili en slovenski stranki v njenem rabeljskem poslu zoper drugače misleče Slovence, kakor se je to žalibog godilo v zadnjem državnem zboru. Ta sklep mora vse Jugoslovane tem bolj veseliti, ker sta pri istem udeležena dva duhovnika,

h katerima lahko gre dr. Korošec v šolo, poslanca Spinčič in Mandič!

Nam se mora priznati, da smo bili v zadevi tvorbe kluba v državnem zboru doslej polni samozatajevanja in smo v tem smislu pisali in sklenili znano resolucijo, vse to samo iz narodnih nagibov, ker kot narodna stranka moramo želeli, da bode se Slovence v državnem zboru kot narod upoštevalo. Položaj je zdaj za Jugoslovane morebiti ugodnejši nego kdaj poprej. Italijani so bili pri volitvah hudo poraženi in so izgubili večino v Istri in Gorici, v Trstu so pa prišli ob vsa poslanska mesta. Jugoslovani so postali tudi za državo mnogo važnejši činitelj nego dosedaj ravno z ozirom na Italijo. Znana je velika napetost med Avstrijo in Italijo in znano je tudi, da se vlada ravno iz vojnih razlogov v zadnjem času za naš jug tudi v gospodarstvenem oziru mnogo bolj zanima in trudi. Na drugi strani so tudi nemške narodne stranke mnogo izgubile. In v tem ugodnem položaju naj bi bili ravno Slovenci oni slepci, ki bi svoj vpliv zaigrali in iz malenkostnih vzrokov onemogočili skupno postopanje vseh od naroda izvoljenih zastopnikov na Dunaju! Pa razpoka ovira skupen klub! Ta edini ugovor naših klerikalcev je tako bedast, da se Bogu usmili. Ali Slovenci res nimamo nič nujnejšega nego zagurati klerikalcem zakramentalni značaj zakona? Zastopstvo, ki se postavlja na to stališče, se ne more imenovati zastopstvo naroda, ampak k večjemu cerkveno zastopstvo. In zakramentalnemu zakonu povrh od slovenskih neklerikalnih poslancev ne preti nikaka nevarnost. Roblek in Ježovnik zastopata dosedajno stališče, če bi se pa Hribar vzdržal v ti točki glasovanja, bi klub zategadel ne razpadel! Slovenci moramo biti veseli, da je dobil Trst in da je dobila Koroška slovenskega zastopnika kljub vsem težavam, ne da bi hoteli zastopnike teh za naš narod važnih postojank spraviti ob njih vpliv s tem, da bi se jih hotelo hujskati in izrabljati zoper napredno mislečega zastopnika slovenske metropole Ljubljane. Če bi Rybáf šel v klub, ki Hribarja izključuje, je gotovo, da pri prihodnjih volitvah pade in izgube Slovenci tržaški mandat.

Ne vemo sicer, kak bode uspeh pri tvorbi skupnega kluba. V resnem trenutku pa kot rodoljubi in kot Slovani dvigamo svarilen glas zoper prokletstva vredno cepljenje močij našegazastopstva v državnem zboru. Če bi se pa vendar zoper naše pričakovanje ne doseglo skupnega kluba, potem smatramo kot dolžnost Robleka in Ježovnika, da ne gresta delat dr. Šušteršiču tlako zoper napredne narodne Slovence. V tem slučaju je edino pravilno, ako se približata s Hribarjem, Grafenauerjem, in Štrekljem vred tržaškim in isterskim poslancem, ki se naj združijo z Dalmatinci. Ta skupina bi bila po številu in moralni sili močnejša nego breznarodni klub slovenskih klerikalcev. Če bi se ta jugoslovanski klub združil s češkim, tvoril bi s tem najmočnejšo stranko v avstrijskem državnem zboru.

Narodna stranka je takoj po volitvah na shodu najodličnejših narodnjakov spodnje Štajerske zavzela svoje stališče in priporočala enotno narodno zastopstvo v državnem zboru. Čudimo se, da struja štajerskih slogašev še ni našla prilike svojo voljo odločno izraziti. Danes pa ima v Mariboru štajerski narodni svet sejo, pri kateri se bode bavil tudi s tvorbo enotnega kluba Jugoslovanov. Pričakujemo, da bode narodni svet govoril jasno besedo in da se je bodo poslanci v narodnem svetu zastopanih strank — držali!

Ali se je res šlo za vero?

Dan na dan, teden za tednom je bilo v „Slovenec“ in „Slov. Gospodarju“ čitati: kristjani, vero hočejo odpraviti, križe iz šole pometati, veronank odpraviti, za ločitev zakona so itd. Ne volite kandidatov narodne stranke, gre se za vero, za Vašo najdražjo svetinjo. In iz sto in sto ženic je bilo vsako nedeljo slišati enake stvari in v sto in sto spovednicah se je po celem Spodnjem Štajerskem govorilo enako. V imenu vere so lagali in obrekovali posvečeni duhovniki najpoštenejše, najvzlednejše može in rodbine, v imenu vere so hujskali brata proti bratu, ženo proti možu, otroka proti očetu. V imenu vere se je nahujskalo žene, da so bile ponekod najstrastnejše agitatorke proti kmečkim kandidatom. V imenu vere so ti gospodje pregovorili v savinski dolini več deklet in jih podkupili, da so se lažljivo izdajale za nezakonske hčerke g. Robleka, da so gospodje pri tem imeli pri nerazsodnih ljudeh agitacijsko sredstvo v rokah.

Vsa ta divja gonja je rodila žalosten sad. Omenili smo že zadnjič Nežo Šmidl iz Pirešce v občini Petrovče, ki jo je popadla verska blaznost. Ko je bil g. Roblek postavljen kandidatom, ji je bil jako povolji; rekla je, da boljšega moža ni najti, da je krščanski mož in v vseh rečeh veščak; v štirinajstih dneh je bilo vse drugače; obrekovala je Robleka in hudo agitirala za Povaleja; pravila je povsod: če Roblek zmaga, ne bo več mašnikov, cerkve bojo proč, razpoka bo itd.; bila je nahujskana k temu od žalskega kaplana dr. Jančiča in od znanega hujška Martina Lednika. Po izidu volitev je zblaznela in kričala vse mogoče o veri in duhovnikih; v mirnejših trenutkih pravi, da ji je to vse povedal dr. Jančič. Doktore! V imenu vere ste ubogo ženo napravili za žrtev volilnega boja; vemo, da vas ne peče vest, ker je nimate, toda v blaznico spadate v prvi vrsti vi.

Ali pa se je res šlo za vero? Ne! ker ni v nevarnosti! Le čujte! Pater Anzelm iz nazarskega samostana je bil hud agitator za Robiča proti Ježovniku. Tudi glede tamošnjega okraja je „Slov. Gospodar“ teden za tednom vpil: gre se za sveto vero. In duhovščina je z vso paro delala za Robiča z geslom: gre se za sveto vero. Ko je pa več naših mož, ki vsak čas nastopijo kot priče, vprašalo patra Anzelma, če se mu res gre pri agitaciji za vero, je ta odgovoril: „Ne za vero, gre se za stranko.“

Tako je! To je prava beseda! In dasi je „Slov. Gosp.“ stokrat in tisočkrat tajil, da se ne gre za nadvlado duhovščine in duhovske stranke, je s temi par besedami, ki jih je pater Anzelm pač preodkricosrčno izpovedal, povedano dovolj. Da, šlo se je dr. Korošču in njegovim drugom za stranko, za nadvlado in za moč duhovniške stranke, ki se je skrila za ime „kmečka zveza“.

In še en dokaz za to:

„Slov. Gosp.“ in „Slovenec“ sta pred volitvami dosledno pisala, da, če zmagajo Roblek, Ježovnik in drugi, bo vera uničena, bode zakon razrušen, sploh francoske razmere pridejo. Takrat sta lagala v imenu vere.

A kaj piše „Slovenec“ sedaj? Nedolgo temu je prinesel članek, v katerem (skoro bi rekel!) slavi Robleka in Ježovnika kot moža, ki se nista izrekla za svobodno šolo in za razpoko in sta sploh dobra kristjana. Vidite, ljudje božji? Pred volitvami sta bila največja falota, bila sta proti veri in proti vsemu dobremu, zdaj sta pa naenkrat

prav krščanska človeka! Ali ni to višek podlega in nepoštenega boja?

Jasno izhaja iz tega: Dr. Korošcu in njegovim pandurjem se ni šlo za vero in sploh za nič svetega, najmanj za narodnost, šlo se jim je za gospodstvo, moč in nadvlado duhovščine nad slovenskim ljudstvom. Vero so le hudobno, podlo izrabljali, dobro vedoč, da je naše ljudstvo verno do dna duše, obenem pa še tudi nepoučeno in lahkoverno dovolj, da mu pod krinko vere lahko marsikaj natvezijo.

A prihaja čas, gospodje, ko preneha tudi to. Prihaja čas, ko bo prava vera postala še globlja, a se ne bo dala več rabiti kot pretveza političnemu gospodstvu.

Iz političnega sveta.

Prestolni govor.

Cesar izreče v prestolnem govoru veselje nad delovanjem v preteklem državnozbornem zasedanju. Potem bo naštel celo vrsto zakonskih načrtov, ki se predložijo novemu parlamentu. Glede novih železnic bo poudarjal potrebo, da se upošteva južni del države — Dalmacija, Bosna in Hercegovina. Na socijalnopolitičnem polju se bo naglašala potreba, da se ustanovi zavarovanje za starost in onemoglost. — Nadalje bo napovedal cesar nov brambni zakon z dveletno vojaško službo in vojaški kazenski zakon. — Končno bo omenil dobro razmerje z vsemi državami, da so se tudi razmere s Srbijo zboljšale ter bo izrekel željo, da bi se dosegel mir med narodi.

Krščanski socijalisti

so v svoji seji dne 10. t. m. sklenili sprejeti v svoj klub tudi klerikalce iz Štajerske, Zgornje Avstrijske in Solnograške. Tudi so izjavili, da zahtevajo za sebe mesto zborničnega predsednika. Kandidirali bodo za to najbrž dr. Weiskirchnerja. V narodnih vprašanjih so sklenili iti vedno skupno s ostalimi nemškimi strankami. Kakor vedno! Kristjane se imenujejo, za pravične bi radi veljali, pri tem pa so z drugimi nemškimi strankami vred najhujši krivičniki. Naši klerikalci pa bodo dr. Luegerju še vedno lizali pete.

Češki socijalni demokratje

še niso prišli do sklepa, ali naj vstopijo češki socijalistični poslanci v skupni socijaldemokratski klub, ali naj tvorijo posebno skupino.

Kakor najnovejša poročila pravijo, so se odločili za vstop v skupni klub.

Vprašanje predsednika nove zbornice

stoji še vedno samoobsebi razumljivo v ospredju političnih razmotrivanj. „Narodni Listy“, veliki češki dnevnik, pišejo, da bodo slovanske stranke se odločno uprle kandidaturi dr. Weisskirchnerja ter vsakega Nemca sploh predsednikom. Slovani so v večini, četudi mali, in zato jim pripada mesto predsednika. Kot kandidatje se imenujejo Herold, Kramář in Začek.

Jugoslovanski poslanci

se snidejo v soboto 15. t. m. na posvetovanje glede skupnega kluba na Dunaju.

Kateri so jugoslovanski poslanci?

Že v par številkah smo govorili o jugoslovanskih poslancih, ki bi naj tvorili na Dunaju enoten jugoslovanski klub, kateri bi v narodnih vprašanjih nasproti vladi in Nemcem nastopil kot združena sila. Da naši čitatelji vedo, kateri so ti jugoslovanski poslanci, jih v sledečem navedemo ter označimo njih politično mišljenje: 1. **Štajersko**: Roblek in Ježovnik (naprednjaka), dr. Korošec, dr. Benkovič, dr. Ploj, Pišek in Roškar (klerikalci). 2. **Koroško**: Grafenauer (Slovenec). 3. **Kranjsko**: Hribar (naprednjak), dr. Šusteršič, dr. Krek, Povše, Šuklje, dr. Kočevar, Gostinčar, Žitnik, Demšar, Jaklič in Pogačnik (klerikalci). 4. **Goriško**: Strekelj (naprednjak), dr. Gregorčič, dr. Fon (klerikalca). 5. **Trst**: Dr. Rybář (narodni radikalec). 6. **Istra**: dr. Laginja, Spinčič, Mandić (hrvaški radikali). 7. **Dalmacija**: Baljak in Bjeladinović (Srba), Tresić in Biankini (hrvaška radikala, nasprotnika dr. Šusteršičeve „dunajske“ politike), Perić, Vuković, Ivčević, Ivančević, Prodan, Dulibić in Bulić (Hrvatje, prijatelji „Dunaja“). V vsem je torej 37 jugoslovanskih poslancev, ki bi tvorili enoten klub.

Manifestačni shod za slovanska vseučilišča

je priredilo dne 9. t. m. slovansko dijaštvo v Pragi. Za slovensko vseučilišče je govoril dr. Mihajlo Rostohar. Med drugim je omenjal, da je na

Štajerskem 208 nemških uradnikov na mestih, katera bi morali zavzemati Slovenci.

Slavje 40letnice kronanja v Budimpešti

se je za Madžare klaverno končalo. Kakor vedno, so Madžari hoteli tudi ob tej priliki kovati za sebe kapital na nepošten in neodkritosrčen način. Hoteli so doseči, naj bi dal cesar nekako pred-sancijo ustavnim garancijam. To je cesarja spravilo v nevoljo in predno so si madžarski mogotci to mislili, je že dne 11. t. m. odpotoval. V madžarskih vladnih krogih in sploh v političnem svetu je vzbudilo to veliko presenečenje.

Ukrajinski ali maloruski poslanci

se bodo strnili v državnem zboru vključ sicer vladajočim nasprotstvom v enoten klub. Izvoljeni so v Ukrajini (vzhodni del Galicije) poslanci štirih strank. 32 poslancev ima maloruski narod in so razdeljeni na sledeče stranke: 1. Starorutenci (Rusofili), ki se bojnejo za misel, da so Malorusi in Velikorusi en narod, in so po mišljenju konservativci, imajo 5 poslancev; 2. Mladorutenci ali narodni demokratje, ki z vso vnemo zastopajo idejo samostojnosti maloruskega naroda in so napredni skozinskozi, imajo 22 poslancev; 3. radikalna kmečka zveza, ki je v idejah sorodna narodnim demokratom, a se v prvi vrsti bojuje za kmečke koristi, ima tri poslance; 4. socijalno-demokratska 2 poslanca. — Klerikalne stranke, kakor obstojajo pri nas, v Ukrajini ni.

„Viteški“ Madžari.

V ogrskem državnem zboru se je zgodil dne 7. t. m. škandal, kakor jih parlamentarna zgodovina pozna malo. Pred par meseci je rumunski poslanec Vajda ostro napadel Madžare zaradi njihovega zatiranja nemadžarskih narodnosti. Madžarski prenapetneži so bili kar besni in Vajda se ni smel več prikazati v državnem zboru. Dne 7. t. m. pa je na zahtevo volilcev zopet šel v zbornico. Madžari so začeli divjati kakor obstreljeni bivoli. Seja se je morala prekiniti. Med tem so največji madžarski divjaki izsuvali poslanca Vajdo iz zbornice na najnesramnejši način. In ti junaki žalostnih postav še govore o svoji kulturi?! To je ravno tako, kakor če slovenski klerikalci pravijo, da so — narodni.

Madžarski nestrpneži — zaščitniki nasilstva in krivice.

Na drugem mestu sporočamo, kako azijsko divje in surovo so napadli madžarski poslanci rumunskega poslanca Vajdo. Rumunski poslanci — v njih imenu poslanec Manin — so nato dne 10. t. m. ostro protestirali proti takemu nasilstvu ter predlagali, naj zbornica sklene, da se je z dejanskim napadom na Vajdo kršila poslanska nedotakljivost in da se vsa zadeva izroči imunitetnemu odseku. Madžari so nato začeli besneti in divjati in so odklonili ta predlog z 99 proti 54 glasovom.

Poljska ljudska stranka,

katere vodstvo je v resnici v kmečkih rokah in ki si je pri zadnjih volitvah pridobila 17 poslancev, se ne priklopi skupnemu poljskemu klubu. To izjavlja v svojem glasilu.

Odlikovani minister.

Cesar je ogrskemu ministrskemu predsedniku Wekerlu podelil veliki križec Leopoldovega reda.

V veterinarski svet

v poljedelskem ministrstvu na Dunaju sta poklicana za Kranjsko gg. Povše, drž. poslanec in Pirc, ravnatelj c. kr. kmet. družbe za Kranjsko. — Za Štajersko sta poklicana grof Attems in veleposestnik Dehne.

Shod avstrijskih deželnih odbornikov na Dunaju.

Dne 9. t. m. so se sešli deželni odborniki iz vseh avstrijskih kronovin in so se posvetovali glede zboljšanja deželnih financ. Storili so važne sklepe, kot posebno važne navaja časopisje: sklep, da se zahteva poddržavljenje vseh rudnikov in podeželjenje vseh vodnih sil.

Kmetijska centralna družba.

Knez Karol Auersperg, ki je doslej predsedoval tej izključno gospodarski združitvi avstrijskih poljedelcev, je izvoljen v kočevskem volilnem okraju v državni zbor in je odložil mesto predsednika imenovane družbe, ker je mnenja, da mora družbi z izključno gospodarskim značajem predsedovati agrarec, ki ne posega aktivno v politično gibanje.

Volitve v zbornico na Rumunskem.

Te dni se vrše na Rumunskem, kjer je pred tedni še vršel kmečki punt, volitve v novo zbornico. Volitve v takozvani senat ali gosposko zbornico so se že zvršile in imajo tam svobodomiselnost stranke večino. Sedaj se vrše volitve v poslansko zbornico. Tudi tam si je doslej svobodomiselnost stranka priborila ogromno večino.

Ministerstvo Pašić na Srbskem

je podalo kralju ostavko (demisijo.) Pašića je privedlo do tega koraka dejstvo, da je v srbski zbornici hud odpor, in da celo v Pašićevi stranki sami ni bil sprejet Pašićev predlog glede razpusta srbske zbornice. Po najnovejših poročilih je sestavljeno že novo ministerstvo pod predsedstvom Pašića; le dosednji minister notranjih zadev Protić se je moral umakniti.

Dogodki na Ruskem.

Državna дума je razpravljala dne 10. t. m. o predlogu za pomiloščenje. Minister pravosodja je izjavil, da je pomiloščenje carjeva predprava, zato mora v imenu vlade izjaviti, da stvar ne spada v področje dume. Nastali so burni prizori, končno pa se je predlog izročil komisiji, da poroča o njem dumi v osmih dneh. — Vedno več glasov se čuje, da vlada dumo v kratkem razpusti.

Kaj bo na Portugalskem?

Kriza na Portugalskem se zelo nevarno postruje. V Lizboni protestirajo vsi mestni svetniki proti kršenju ustave, ker je kralj mestni svet samovoljno in brez pravega vzroka razpustil. Prirejajo se protestni shodi, ki pa jih vlada razpušča, kar stopnjuje nevoljo proti kralju. Kraljicamati nujno svari kralja, naj ne nadaljuje zapriprčete protipostavne poti. Iz vseh mest prihajajo poročila o ljudskih shodih, na katerih zahtevajo, naj se kralj odstavi.

Velikanski vinogradniški shod.

V Montepellierju na južnem Francoskem se je minolo nedeljo sestalo 600.000 vinogradnikov iz vseh pokrajin Francoske. Ob treh popoldne so priredili velik demonstracijski sprevod po mestu. Na shodu je govoril vodja vinogradniškega gibanja Alber. V svojem govoru je naglašal, da govori v imenu 800.000 vinogradnikov ter je ljuto napadal vlado. Izgredov ni bilo.

Podržavljenje vinogradništva.

Z ozirom na vinogradniško gibanje na Južnem Francoskem je stavil socijaldemokratski poslanec v francoski zbornici Jaures (Žoré) predlog, naj se podržavi vinogradništvo. Predlog je bil odklonjen s 505 proti 65 glasovom.

Dopisi.

Bukov žlak.

Ljudska veselica, ki jo je priredilo Bralno društvo iz Gaberji preteklo nedeljo pri g. Koželju, je prav dobro uspela. Občinstva se je kar trlo. Pod okusno prirejenim kozolcem sta se vršili igri. Igrala je priljubljena godba neutrudljivo pozno v noč, za kar gre vsa čast g. A. Kuharju. Nastopil je tudi pevski zbor pod vodstvom g. Grossa z ubranimi pesmicami. Ker sta igri in sploh veselica prav dobre izpadli, je splošna želja občinstva, da se isti ponovita. Več prihodnjic.

Škale.

Sedaj, ko so volitve končane, bi bilo najboljšje, če bi med ljudstvom vladala prijaznost. Pa Robičevi agitatorji si zdaj ne vejo nad svojo izgubo s čim drugim pomagati, kakor z obrekovanjem in z lažmi čez Ježovnikove volilce. „Slov. Gosp.“ št. 30. piše, kako se je binokostne praznike pri Dolfu agitiralo za Ježovnika, med tem ko je bilo v cerkvi opravilo. Naj nam navede enega tistih pivcev, ki ni bil ta dan pri svetem opravilu. Če pa se ljudje pozneje v krčmi zamudijo, pa to njega nič ne briga.

Poleg drugih neslanosti tudi nekatere Ježovnikove agitatorje imenuje. Robičevih nasilnih priganjačev je svojih dejanj pač menda sram v dno duš. Sami dobro vejo, za koga se je bolj agitiralo, za Ježovnika ali za Robiča. Za Robiča so letali od hiše do hiše; osem Robičevih pristašev je cel Plešivec obletalo; celo v Pusto goro do zadnje hiše so šli silit in nagovarjat. kdor je imel Ježovnika zapisanega, naj ga prečrta in Robiča zapiše; seveda so jih nekaj vlovili, pa to jim ni nič pomagalo; na dan volitve pa so prežali na volilce, kakor mačka na miš, čakali so pri vratih in kdor je nesel glasovnico mimo, so mu klicali: daj sem, da ti jo podpišem. Eden jih je celo kar brez vprašanja podpisoval, nakar ga je orožnik opomnil, da tako se ne sme delati. Da so pogoreli, to jih zdaj strašno peče.

Iz Brežic.

Brežiški Sokol priredi v nedeljo, dne 16. junija t. l. s sodelovanjem Krškega Sokola na vrtu „Narodnega doma“ javno telovadbo s srečolovom in plesom. Svira vojaška godba c. kr. pešpolka šte. 96 iz Karlovca. Zares željno smo že Brežičani pričakovali zopet kaj veselega, da pozabimo neprijetni bratski boj zadnjih dni. Brežiški Sokol je zopet kakor vsikdar

prvi, ki kliče vse brate k slogi in skupnemu delovanju proti skupnemu sovražniku. Ves čas volilnega boja se je Sokol pridno vadil v telovadnici, da stopi med svet in pokaže, kaj zamore sloga in zastopnost. Pokazati nam hoče v nedeljo, da njegov trud ni bil zaman in da mogočno razprostira svoja krila. Ta mladi Sokol se je v primeroma kratkem času pod spretnim vodstvom zelo razvil in pošlje celo k vsokolskemu zletu v Prago vrsto telovadcev. Zatorej prihitite v nedeljo, bratska društva, Sokoli in nesokoli, sploh vse, kar Sokola ljubi, v Brežice in pokažite mu svoje simpatije, katerih je v resnici vreden ter ga tako z mnogobrojnimi obiskom bodrite k nadaljnjemu delovanju, da doseže cilj, katerega si je stavil. Okoličani, pozabite na vse, kar je zadnje dni bilo, in edina Vaša misel naj bo: V nedeljo vsi v Brežice k našim vrlim Sokolom!

Iz Kalobja. Tudi pri nas smo se globoko oddahnili od volilnega boja. Vsiljivi kandidat dr. Povalej je mislil, da smo Kolobčani sami bedaki. Na dan 14. maja smo pokazali vsemu svetu, da gremo na dan. Naš gospod Kostanjevec so bili zelo razkačeni, ker nismo marali za Povaleja. Še teden pred volitvami je poslal Povalej iz Št. Jurja par mlečnozobčkov k nam, pa so jo skupili. Neki Koželj, ki fige prodaja v šentjurskem konumu, se je bil še celo skril pod kiklo, pa tudi tam ga je doletela roka pravice, da je komaj ušel v farovž. Posebno dobro so se pokazali nekateri možje kakor Zepi, Jožek v Zakli, Dobovišek, Krepeac, Hrovat J., Peperič, gostilničar, in še veliko drugih mož in fantov, ki so pokazali svojo zavednost. Slava vsem zavednim volilcem, ki so pokazali ta dan, da so napredni na narodnem polju. Čitajmo radi „Narodni List“, naročajmo si ga v obilnem številu, kajti on nas je pripeljal do toliko sijajne zmage, katere se vsi veselimo.

Kalobčan.

Iz Radoslavca pri Malinedelji. V št. 29. z dne 30. maja t. l. slavnega „Slovenskega Gospodarja“, račil me je „prečastiti“ gosp. dopisnik imenovati mogočnim v Radoslavcih kraljujočim pašom, navajajoč dalje, da niti v občini Radoslavci, kjer prebivam, ni g. Mursa dobil večine. Častiti gospod dopisnik „slavnega“ Slovenskega Gospodarja naj mi blagohotno dovoli nekoliko opomb.

Kar se tiče moje osebe, mi je pač vse eno, kako me ta č. g. nazivlje, (no naj bo uverjen, ako bi bil res paša, njega še za „drviša“ ne bi hotel!) povem mu pa odkrito, da sem več za dobro malonedeljskega ljudstva in pa v obče narodno prosveto storil in žrtvoval, kakor on, ki je nepoklican prišel v naš mirni kraj zdražb in svaj delat.

Da pa je g. Roškar dobil večino pri nas, se ni čuditi; saj je njegov sorodnik po „božji“ milosti sedel v volilni komisiji ter delal reklamo zanj; razun tega je visel Roškarjev lepak tik mize, za katero je sedela volilna komisija z županom kot volilnim komisarjem. Ali je taka reklama na volišču dopustna ali ne, nočem preiskovati. Opomniti imam še nesrečo, ki je zadela tukajšnjega občana g. Razlaga, katero je sicer moj „častiti“ g. nasprotnik v dopisu od Sv. Križa objavil, da je še imel pri tej priložnosti priliko g. Cvetka oblažati. Dan pred volitvijo so ušli konji g. Razlaga, da se je smrtno nevarno poškodoval. Po „božjem“ razodenju pa je, kakor so to trdili pobožni obrekovalci, Bog Razlaga kaznoval, ker ni hotel za „od Boga odvisnega kandidata Roškarija“ glasovati. Seveda je to podlo obrekovanje na nerazsodne ljudi učinkovalo, da so iz strahu, da bi še njih ne kaznoval Bog, raje volili Roškarija, kakor pa domačina kmeta Mursa. Lepo res ni bilo to obrekovanje, tudi krščansko ne; sramovati bi se ga moral provzročitelj v dno duše, — pa pomagalo je le! — Sicer pa je g. Mursa na volilni rezultat malonedeljske fare lahko ponosen!

No „prečastiti gospod“, zdaj pa Vi meni dokažite le en sam čin nepoštenosti agitacije. Le eno edino osebo mi navedite, kateri sen. s svojo „silovitostjo“ branil voliti Roškarija, ali pa nasprotno ukazal Mursa. Ko se je Roškar predstavil pri Malinedelji, nisem bil niti navzoč; dokažite, katere osebe so torej dobile piti in cigare od mene, sicer ste Vi in Vaš slavn „Slovenski Gospodar“ lažnjivca!

Dozvoljujem si še povdarjati, da „duhoviti“ govor g. Postraka ni posebnega vtisa naredil na zbrane, ker so se čuli ironični medklici, na katere pač g. Postrak kot župan ne more ponosen biti. Najdaljši govor je imel, ko je svojega poštenega soobčana čez zobe vlekel in njegovo obitelj obrekoval; to pa ni nič posebnega, to zna vsaka — podla baba!

Konstatiram pa, da je govor g. Murse naredil na navzoče najboljši utis, zato pa so ga tudi vsi razumnejši in boljši kmetje volili.

Častitemu gospodu dopisniku pa svetujem, naj se briga za svoje domače razmere, saj ima še pred nosom dovolj nemškutarije in nemškutarjev, te naj poučuje in pridobiva, nas Malonedeljčane pa naj lepo pri miru pusti, mi smo že toliko pametni, da znamo sami svojo politično pot, brez njegovih dopisov in obiskov.

A. B. starejši.

Petrovče. V Petrovčah v krasni Savinski dolini je romarska cerkev, katera je za celi kraj zgodovinskega pomena. Zgodovina petrovške cerkve nam pripoveduje o različnih dogodkih in spomini na nekdanjo slavo navedene cerkve živijo še dandanes med našim ljudstvom. Lepa lega, rajski kraj, zdravo podnebje ter slavna božja pot, vse to je vabilo od nekdanjih ljudi semkaj. Nalogo opravljati božjo službo v petrovški cerkvi ima od nekdanjih drugi žalski kaplan, kateri je obenem katehet petrovške ljudske šole, in tukaj se nudi pravemu miroljubnemu duhovniku lep delokrog mirnega in koristnega delovanja. Večina dosedajšnjih petrovških kaplanov je tudi živela z domačim prebivalstvom v lepi vzajemnosti, bila je mirna in se v prvi vrsti brigala samo za svojo vzvišeno službo. Žalibog so se pa v teku zadnjega leta, odkar prihaja drugi žalski kaplan dr. Jančič v Petrovče, razmere popolnoma spremenile. Ta oznanjevalec miru in ljubezni ni samo v Žalcu, ampak tudi v Petrovčah zasedal zdražbo in razprtijo. Namesto dostojnih, tolažljivih duhovniških besed so obiskovalci petrovške Marijine cerkve v teku zadnjih mesecev pri nedeljskih in prazniških cerkvenih opravilih morali slišati s petrovške prižnice besno hujskanje in strastno volilno agitacijo; tudi šmarnice, katere so se vršile vsako jutro meseca maja, rabil je dr. Jančič za volilno agitacijo. Poleg odraslih cerkvenih obiskovalcev pa so morali tudi v cerkvi navzoči šolarji poslušati katehetovo volilno agitacijo in dr. Jančič se je v svoji strasti tako daleč spozabil, da je med šolarje razdelil Povalejeve volilne oklice z naročilom, da jih morajo volilcem dostaviti (za vse to imamo priče in dokaze). Uprašati moramo, ali spada politično hujskanje v cerkev? Ali sme katehet na tak način vzgajati našo mladino? Kaplan Jančič, kateri je tujec v Savinski dolini, je strmečim poslušalcem s prižnice povedal, da je neki duhovnik prinesel hmelj v Savinsko dolino in zaradi tega bi morali Savinčani najbrže duhovnikom hvaležni biti! Kako daleč spravi vendar politična strast marsikaterega duhovnika; sicer ne bomo preiskovali, če je kaplan Jančič iz politične strasti ali pa nevednosti izustil navedeno neresnico, ampak resnici na ljubo povemo nevednežem, kateri pridejo kot tujci v našo Savinsko dolino in hočejo na tak način „pončevati“ naše ljudstvo, da je nekdanji novoceljski oskrbnik, vrttembergski rojak g. Jos. Pilger vpeljal hmeljarstvo v Savinski dolini in da je v znak hvaležnosti mnogo občin tega velezaslužnega moža imenovalo svojim častnim občanom. Ljudstvo se je kaplana Jančiča že davno naveličalo, mnogo domačinov ne obiskuje več zaradi njega lepe petrovške cerkve in občna želja je, da ta nemir sejajoči dušni pastir kmalo zapusti našo lepo Savinsko dolino.

Od nekod. Nedavno je dobil neki Slovenec-narodnjak v S. iz Pragerskega vagon opeke iz Franc Steinklauberjeve tovarne. Ne vem, ni li znano dotičnemu, kdo je Steinklauber, ali pa nalašč naroča opeko pri tako zagrizenem nasprotniku Slovencev, kakor je Steinklauber. Kdo pa je pravzaprav Steinklauber, katerega spodnještajerski Slovenci tako pridno podpirajo?! Steinklauber je privandral pred štirimi leti iz Gornještajerskega v Pragersko, kjer si je postavil tovarno za glinske izdelke. Od začetka je bil miren — a kmalu mu je zrastle greben. Ustanovil je toli nepotrebno šulferanjsko šolo — ponemčevalnico. Pustil je loviti po raznih agitatorjih slovenske otroke. Največ nezavednih staršev, kateri so šli nemškim agitatorjem na lim, se je priglasilo iz sosednjih Cirkove, oziroma Stražgojnice; tam namreč „vrlo katoliško“ deluje pečenj-jezik Melhijor Zorko. Starši pa niso s šolo prav nič zadovoljni, baje se jako slabo poučuje, tako da otrok po izstopu iz šole ne zna ne to ne ono (ne nemško, kakor tudi ne slovensko).

Ko je imel Steinklauber šulferanjsko šolo zagotovljeno, začel se je šopiriti pri raznih prilikah. Hotel je n. pr. zlesti na krmilo spodnje-

polskavske občine, v okrajni zastop slovenjebistriški, kar se mu pa dosedaj ni posrečilo.

Iz hvaležnosti, da Steinklauber s svojo šulferanjsko šolo ponemčuje slovensko deco, prireja šulferanjske in sidmarkine veselice in družbinske večere na slovenskih tleh, razobeša pri vsaki priliki frankfurtarske cunje, agitira pri vsaki občinski, okrajni deželno in državnozbornski volitvi za Nemce in nemčurje, za vse to mu odjemljejo Slovenci na tisoče in tisoče opek. Ni li to sramota? Nimamo mar dosti slovenskih narodnih tovarn za opeko, katere izdelujejo isto in še boljšo opeko kakor Steinklauber?! Slovenci imamo n. pr. v bližini Pragerskega narodno podjetje v Račah pri Mariboru, kjer se izdeluje izvrstna strešna opeka in arenažne cevi. To podjetje je ustanovljeno od narodnih mož iz Frama, Rač in okolice Maribora, kateri dosti žrtvujejo v narodne in dobrodne namene. Največja sramota je, da preziramo narodna podjetja in podpiramo nemške tovarne!

Štajerske novice.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Slovanska večina ljudskih zastopnikov koraka dne 17. t. m. prvičkrat v državni zbor. Bolj kakor kedaj je nam Slovincem dana prilika, da mogočno povzdignemo svoj glas za ustanovitev najvišjega kulturnega zavoda — slovenskega vseučilišča. Slovansko dijaštvo na Dunaju priredi dne 20. t. m. veliko manifestacijo za slovanska vseučilišča. Prisostvovali bodo slovanski poslanci. Nujna potreba pa je, da tudi naše ljudstvo pokaže, kako velik pomen pripisuje ustanovitvi slovenskega vseučilišča. Zato pozivamo vse občinske zastope širom Spodnje Štajerske, naj pošljejo dne 20. t. m. — ali bolje že prej — brzojavke ali ekspresna pisma, v katerih odločno pozivljajo vlado, naj izpolni zahtevo slovenskega ljudstva po vseučilišču. Isto naj store razna društva, naši slovenski okrajni zastopi itd. Štajerski Slovenci, pokažimo, da razumevamo v polni meri naše kulturne potrebe.

Robič in deželno odborništvo. Še vedno švigajo skozi zrak glasovi: Robič odstopi kot deželni odbornik. Klerikalci — na čelu jim general dr. Korošec — pravijo, da za to, ker smo ga „liberalci“ pri volitvah vrgli; drugi spet pravijo, da so nastale med Robičem in klerikalci napete razmere in da bo zaradi tega odstopil. Najsi bo eno ali drugo res ali pa nobeno, gotovo je, da Robič kot narodnjak tako ravnati ne sme in ne more. On ve dobro — ali vsaj moral bi vedeti — da nismo nastopali proti njemu kot osebi, ampak ker smo kot stranka napredka morali nastopiti proti nazadnjaški struji; da je ta ravno v slovenjegraškem okraju kandidirala sicer vsega spoštovanja vredno osebo, za to narodna stranka ne more. Obžaluje pa, da se je Robič dal zvoditi od dr. Korošca. Nimamo navade in je tudi v bodoče ne bomo imeli, da bi se komu klanjali ali hlinili; zato tudi danes govorimo odkrito nasproti g. Robiču: če on res odloži deželno odborništvo, škoduje ne nam, ampak slovenskemu narodu in svoji časti, katero uživa dosedaj kot zastopnik Slovencev. On ima kot deželni poslanec in kot deželni odbornik še vedno upliva dovolj, da doseže lepe uspehe za slovensko ljudstvo.

Za narodni sklad je nabrala na veselici pri g. Golobu v Vurberku gospica Pavla Žiher 11 K 42 v. Odlikovali so se z radodarnostjo vrli Šentlenarčani. Narodnjaki, posnemajte! Porabite vsako priliko! Naše delo je veliko in zahteva žrtev!

Za razširjanje „Narodnega Lista“ nam je doposlal g. prof. Ivan Masten iz Kranja 28 kron. Vsoto je nabral v družbi v Kranju. Prispevali so: gg. dr. Herle, dr. Kušar, Ferd. Polak, prof. Peterlin, nadinž. Bloudek, G. Pavlin (vsak po 4 K), dr. Štempihar, Fr. Šavnik (vsak po 2 K). Iskreno zahvalo izrekamo vsem darovalcem ter priporočamo vrli čin somišljenika v posnemanje.

Narodni svet se je sešel danes v Mariboru. Razpravljal bo tudi o zahtevah naroda do slovenskih poslancev.

Narodno-radikalno dijaštvo, ki je prav uspešno začelo delovati s snovanjem ljudskih knjižnic potom „Prosvete“, priredi začetkom septembra svoj II. veliki shod in sicer v Celju.

Iz šole. Premeščen je nadučitelj v Runecnu Fr. Vabič za def. učitelja na deško šolo ptujske okolice. Stalne učiteljice so postale M. Kladnik v Koprivnici, Marija Boštjančič v Blanci in Roza Preskar iz Buč v Pišecah. V začasni pokoj je šla učiteljisa na Muti M. Wrassnig. Nadučitelj v Soboti M. Nietsch je dobil učiteljsko službo v Mürzstegu na Gor. Štajerskem.

Razpisana učiteljska služba. V Petrovčah v lepi Savinski dolini je na štirirazredni ljudski šoli razpisana služba nadučitelja in učiteljice ženskih ročnih del s kompetenčnim rokom do dne 20. junija 1907. Prošnje se morajo vpsolati uradnim potom na krajni šolski svet v Petrovčah.

Zatiranje strupenih kač. Štajerski deželni odbor je po pooblastilu štajerskega deželnega zbora razpisal za vsako ubito strupeno kačo (gada ali modrasa) nagrado po 1 krono. Ubite kače ali vsaj glave je uposlati kustosu zoologične zbirke v deželnem muzeju v Gradcu. Od 1. jul. do 15. sept. se ne dele nagrade; vse v tem času ubite kače se naj dološljejo po 15. sept.

Celjski mestni očetje v silnem strahu. Kdo bi si mislil?! Tako mogočno se bijejo ti nemški mogotci na svoja junaška nemška prsa, češ, nobena sila nas ne prežene iz Celja, mi smo in ostanemo za vedno njegovi gospodarji. A za temi bobnečimi frazami se skriva strah, kateri postaja že smešen in je vsekakor sramotilen za „mogočnost“ celjskega Nemštva. Slovenci si hočejo postaviti svojo hišo; — o, bog ne daj, celjsko Nemštvo je v nevarnosti; stavbe hiše se Slovincem dovoliti ne sme. In tako zavlačujejo celjski nemški mogotci že nad 6 let stavbo hiše, katero hoče postaviti celjska posojilnica na Graški cesti — tam nasproti „mogočni“ Julčtovi palači. Nad 6 let že se vleče stvar, in Slovenci so spremenili deloma že celo načrt stavbe po željah Nemcev, so obljubili odstopiti celo nekoliko zemljišča mestu za trotoar in so znova vložili prošnjo. V občinski seji minolega petka so pa celjski nemški mogotci to prošnjo — odbili. — In v isti seji so odbili tudi prošnjo g. Diehla, ki je prevzel gostilno „zur Stadt Graz“, naj se potrdi g. Stelzerja kot najemnika gostilne. Stelzer je Slovenec — slavni celjski mestni očetje so ga odklonili. Pa bo prišla jutri kaka nemška baraba in bo prosila dovoljenja za šnopsarijo, — celjski mestni očetje bodo pred barabo popadali iz hvaležnosti na kolena: samo da si prišel reševati „nemški“ značaj Celja. Bojite se, vi krivičniki in nasilniki, slovenskih poštenjakov, trgovcev, obrtnikov in drugih, ki se naseljujejo v Celju, ker čutite, da mora končno odklenkati tudi Vašemu gospodstvu. Bojite se in zato Vam je pravičnost nasproti Slovincem španska vas in zato pustite vladati v Celju krivico in najpodlejše nasilstvo, kakršnega so zmožni le barbarski Azijati in njihovi bratje v Avstriji, Mađžari. Toda bodite prepričani, da se bo to Vaše barbarsko, azijsko postopanje nasproti nam na Vas samih kruto maščevalo. Že poka v Vaših vrstah — in magari še toliko pozivljete k skupnosti in edinosti svojo nemškutarsko gardo v Celju in drugod, uničila Vas bo Vaša ošabnost in kratkovidnost. Slovenci, s podvojenimi močmi na gospodarsko delo!

Nesreča. Rudniški hlapec Juri Samec je peljal seno iz Dobrne za rudnik v Pečovniku. Sedel je na visoko naloženem vozu, padel na konje ter prišel pod voz. Umril je dan pozneje v celjski bolnišnici.

Iz Savinskih planin. Plaz, ki je zasul, kakor smo zadnjič poročali, planinsko kočo nemškega plan. dr. na Okrešlju, je odnesel tudi delavsko kočo savinske podružnice Slov. plan. društva. Plaz je debel čez 8 m in je podiral najmočnejša drevesa kot bilke. Najbrž je na starem utrjenem snegu nahajajoča se plast novega snega zdrknila navzdol. Poškodovan ni bil nihče.

Linhartu se še vedno sanja — ali pa je res zrel za bližino Gradca. V zadnjem „Štajercu“ pravi, da sta Ježovnik in Roblek izvoljena s 60—70 odstotkov štajerčevskih glasov. Ponosni, iskreno-narodni in v resnici napredni savinski kmetje — pa Štajerčevci. To je isto psovanje, kakor če jih „Gospodar“ imenuje „roparsko bando“. In savinski kmetje bodo to psovanje „Štajerca“ in „Gospodarja“ drago plačali. — Nauke, v kateri klub naj Roblek in Ježovnik vstopita, pa si naj politični šolarček Linhart lepo shrani za — tiste poslance, ki bodo kedaj po njegovi milosti prišli v državni zbor. Roblek in Ježovnik sta samostojna, od svojih slovenskih volilcev in ne od nemškutarja Linharta odvisna moža.

Umril je v Žalcu dne 7. t. m. v 51. letu starosti trgovec Adolf Globočnik.

Ne zamudite v nedeljo v Kapljo na veliko narodno veselico! Za okrepitev telesa in duha je izborna preskrbljeno. Plesoželnim se je pripravilo plesišče, ki obseza najmanj 150 m. Senzacija bo zbudil tudi neki bližnji športsman-zdravnik, kateri je sigurno obljubil, da obišče slavnost v zrakovu. Radi vremena bodite brez skrbi! Dežnike pustite doma, ker imamo pogodbo za lepo vreme

že v rokah! Tudi solnčniki niso potrebni, kajti slavnostni prostor zastirajo starodavna drevesa, skoz katerih goste krone ne prodre niti en solnčni žarek.

O „milijonarju“ Gosslethu. Govori se, da je zarubljena vsa zapuščina v Celju umrlega hrastniškega „milijonarja“ Gossletha, ker je zapustil mnogo tisoč — dolgov. Govori se še marsikaj, in le želeži je, da bi ubogi, zaslepljeni uslužbenci kemične tovarne hrastniške kedaj ne proklinjali svojih sedaj še po božje češčenih mladih in starih „gospodov“.

Šmarje pri Jelšah. Meseca svečana letos se je vršil v Šmarji občni zbor zadruga trgovcev, mesarjev, gostilničarjev itd. Ker so se vršile volitve odbora in razsodišča nepostavno, se je vložil od slovenske strani rekurz na okrajno glavarstvo v Celju. Od tega časa so že potekli 4 meseci, ne da bi se vedelo, namerava-li glavarstvo kot nadzorovalna oblast potrebno ukreniti ali ne. — Ker bi utegnil dotični g. referent na dozdevnem rekurzu še nekaj mesecev sedeti, opozorimo gosp. vodja glavarstva tem potom na zadevo ter želimo, da se kmalu reši.

Iz šmarskega okraja. Dr. Korošec — kakor znano — naše kmete včasih prav rad „nabarba“. V nedeljo dne 9. 6. t. je poklical v Šmarje več županov po toči prizadetih občin in nekaj drugih mož na posvetovanje zaradi podpore. Pravil jim je baje, da je bilo lansko leto dovoljeno(?) (najbrže vsled njegovega posredovanja?) poškodovancem tega okraja podpore 30.000 K, izplačilo te vsote je pa preprečila neka oseba iz Šmarskega okraja, ker je na Dunaj pisala, da podpora ni potrebna. — Izgovor je dober. Če torej dr. Korošec lansko leto na poslance mu prošnje za podporo nič storil ni, so drugi krivi. Se že poznamo.

Šmarje pri Jelšah. Zaprli so pismonošo Iv. Dvoršaka, ki je poneveril precej denarja, ki so mu bili izročeni od postnega urada za stranke ali od strank za oddajo na pošto.

„Kdor drugim jamo koplje...“ Župnik v Podsredi, č. g. Vaupotič, je tožil tamošnjega rojaka, užitninskega davčnega preglednika, gosp. Maksa Kosa. Župnik je namreč na praznik Vnebohoda (9. maja) cerkev „okrasil“ s Koroščevimi plakati, tako da je ljudstvo začudeno spraševalo, bo-li v cerkvi kaka gledališka predstava ka-li. Gosp. Kos je strgal s kolom plakate s cerkvene stene. Župnik ga je izročil sodnji v Kozjem, a g. Kos je bil popolnoma oproščen. Župnik pa pride zaradi nepostavno nabitih lepakov pred okrožno sodnijo v Celju. Slišimo, da hoče č. g. Vaupotič „nevernim“ Podsredčanom hrbet obrniti. Srečen pot!

Iglo je požrla Matilda Moser na Frankolovem, ko si je ž njó sužila zobe. Celjski zdravniki v bolnišnici so izjavili, da bo šla igla brez škode naprej.

Iz zapora v Konjicah je pobegnil 31 letni tat in postopač Janez Kresnik.

Brežice. Dr. Benkovič je naznanil svoj izstop iz Brežiškega Sokola. Vedel je morda dobro, kaj ga čaka, da je bil že davno zrel, da ga iz svoje srede izključi društvo, kateremu ni bil nikdar v čast. Vedno je sejal prepir med Sokole in hujskal, kakor je že njegova navada. — Nikdar ne bomo hvaležni gospodom, ki so nam privabili tega neobdigratega, ki je prišel kakor jastreb in vse razgnal, kar je poprej skupno delalo za napredek naroda. Vsa družba uvideva, da je med nami neka mora, ki nas tišči, drug drugega plaho pogleduje in drug drugemu več ne zaupa. Vse ga črti, — le mala peščica ga še obdaja in tudi ta mu ni naklonjena, ampak občuje ž njim, ker se ga — boji. Kako pravi že ona molitev? „Kuge, lakote, potresa in — dr. Benkoviča, obvari nas, o Gospod!“

Dr. Benkovič je velikodušno odpustil svojim „zasramovalcem“ in prepustil postopanje proti njim svoji „stranki“ — vsaj tako je izjavil v svoji „zahvali“ v „Posavski Straži“. Dr. Benkovič pa je vložil obenem cel koš tožeb proti političnim nasprotnikom. Maščevanje je namreč prepustil stranki in stranka je — dr. Benkovič. Kdo bo pa služil?!

„Čez vse meje predrzen je dr. Benkovič.“ Pod tem naslovom smo zadnjič konstatirali tri dejstva: da je Benkovič prosil za glasove hrastniških delavcev, da je imel posvetovanje z dvema hrastniškima Nemcema v restavraciji na Zidanem mostu in da je kazal istotam pismo, podpisano od večih hrastniških Nemcev. Dr. Benkovič nam pošlje „popravek“, v katerem pravi, da „ni res, da sem prosil pri hrastniških nemških tovarnarjih za glasove delavcev“. Kak jezuit ste, doktore!

Verjamemo, da niste na kolenih prosili; res pa je, da so po Vašem posredovanju Vaši „vrlonarodni“ somišljeniki iz Dola in Trbovelj to storili. Mar mislite, da smo res tako bedasti, da pojdemo na lim Vašim zavitim besedam? Zakaj pa ne tajite drugih dveh navedenih dejstev? Zato ne, ker jih ne morete, ker imamo mi — priče.

Še enkrat dr. Benkovič in nemška šola v Hrastniku. Kakor se vidi, začel se je že dr. Benkovič kesati, da je začasa ožje volitve barantal s hrastniškimi Nemci. Začel je popravljati z „ni res“. Da je pa res, hočemo z naslednjim dokazati: Gospod doktor, se-li še spominjate volilnega shoda v Zidanem mostu ter onega famoznega pisma? Takrat ste bili jako neprevidni in sicer zato, ker ste tisto pismo, katerega na shodu niste hoteli pokazati, pokazali po shodu enemu, vsepovsod dobro poznanemu gospodu v Zidanmoški restavraciji, češ, to je tisto pismo, v katerem se mi grozi z revolverji. Dotični gospod vsebine pisma ni prebral, pač pa podpise, in podpisanih je bilo 5 ali 6 hrastniških Nemcev. Kaj se je na to zgodilo, si že lahko sami mislite. Zidanmoščani so prišli hrastniške Nemce, kako morejo ti Vam pisati, da Vas hočejo z revolverji napasti. Vsled tega bili so hrastniški Nemci silno ogorčeni, ter so izjavili, da so res Vam pisali pismo, toda čisto druge vsebine in sicer, da bodo za Vas glasovali le, če ne bode kot državni poslanec nemški šoli v Hrastniku nasprotovali. In nato ste imeli Vi, gospod doktor, na dan volilnega shoda v Zidanem mostu in sicer okoli 5. ure popoldne v tamkajšnji restavraciji z dvema hrastniškima Nemcema in sicer z ravnateljem glažute in z mlajšim Rückelnom pogovor. In ker ste obljubili, da kot državni poslanec ne bode ne za in ne zoper nemško šolo v Hrastniku delovali, oddali so svoje glasove vsi Vam. Tako pravijo Nemci sami. Zato pa, da ste njihovo pismo stavili v zvezo z revolverji, so rekli, da Vas bodo prijeli. Če so Vas že, nam ni znano, pač pa je mogoče Vam. Ali to tudi ni res? Ali hočete priče? Ali bode tudi na to poslali popravek? Vederemo!

Delavstvo v Hrastniku! Kako je vendar mogoče, da so nekateri vaši voditelji v najožji zvezi z ravnateljem ter od delavcev že ti točkrat prokletim tiranom Leilerjem in z osebo, kateri se pravi Amar. Delavci! Amar in Leiler sta privedla vas do tja, da ste pripravljeni izročiti konzum zopet iz rok v roke onih, katerim ste ga z največjo silo iztrgali. Može! Slavček se druží s slavčkom, vrana z vrano in le slovenski delavec se naj ne druží z delavcem, ampak s svojim največjim sovražnikom? Može, čujem, da imate v 14 dneh odločen shod. Premislite do tedaj, vsaka stranka nekoliko odnehaj in obrnite hrbet ravnatelju Leilerju ter polirju Amarju. Odprite oči in storite združeni delavci obeh političnih strank odločen korak v Vašo korist! Proč z Leilerjevim tiranstvom!

Šoštanj. Usnjarska tovarna Franc Woschnagg & sinovi pričela je po požaru razširjati svojo tovarno in zida neprenehoma. Sedaj ji je zmanjkalo prostora in prisiljena je od sosedu, t. j. graščine Šoštanj kupiti večji del nekega travnika. Sedanji lastniki so znani nurodnjaki in, kakor se sliši, so v stiki s to tovarno glede sklepa pogodbe. Znano je, da je šoštanjško nemčurstvo le s pomočjo te tovarne mogočno in vsiljuje se nam vprašanje, kako morejo lastniki te graščine pripomoči našim nasprotnikom do večjega imetja in razvoja v svojem podjetju, iz katerega jemljejo sredstva za uničenje slovenskega naraščaja v Šoštanju. — Upamo, da niso pozabili vseh tistih žaljivih momentov, kateri so se od volitve župana sem v našo kvar izvedli. Protestujemo odločno, da bi se našim nasprotnikom dala vnovič prilika kovati nova sredstva v naše uničenje.

O občinskih volitvah v občini Legno pri Slovenjem Gradcu smo dobili daljše poročilo, katerega zaradi pomanjkanja prostora danes ne moremo v celoti priobčiti; na drugi strani pa hočemo tudi počakati, ali bodo klerikalni listi zopet po svoje zavijali. V vsem slovenjegraškem okraju je mogočno gibanje proti samopašnosti klerikalcev. Zato v narodnem interesu resno svarimo slovensko časopisje, da bi tamošnje dogodke zavijalo in tako zopet veliko število slovenskih mož odgnalo iz našega tabora. — Občina Legno je v bližnji okolici Slovenjgradca in imajo tam nekateri Nemci iz Slovenjega Gradca posestva in tovarne. Dozdaj sta bila vedno 2 Nemca v odboru, ki je bil v klerikalnih rokah. Pri zadnjih volitvah dne 8. t. m. je pa bilo izvoljenih 5 klerikalcev, 4 pristaši narodne stranke in 3 Nemci. O štajerčevski stranki v tej občini sploh ni govora,

ker sta tam k večjemu dva pristaša giftne krote. — Kakor rečeno, bomo obširneje še govorili.

Slivnica pri Mariboru. Vsled neprevidnosti je ponesrečil tukajšnji posestnik Jožef Kotnik, ko je peljal nedavno listje iz gozda. Na neki strmini je zavrl samo eno kolo na vozu; voz se je prevrnil in Kotnika pokopal pod sabo; vsled dobljenih bolečin je kmalu potem v bolnišnici v Mariboru umrl.

Požari. V Vrhovem dolu je 2. t. m. zgorela hiša Urše Jurčič. Ogenj je nastal v dimniku. — Istega dne je zgorelo pri Antonu Brumnu v Pokošah. Zgorela je hiša, gospodarsko poslopje, živila itd.

Mariborska porotna sodnija je dne 5. t. m. v smrt na vešala obsodila Tomaža Korena iz Sedlaška v ptujskem okraju in v dvomesečno ječo njegovo ženo Terezijo. Koren je dne 3. marca umoril Jerneja Zajška v Kozmincih. Vzel je na to v njegovi hiši denar (208 K) in hranilno knjižico, s katero je takoj drugi dan pri ptujski posojilnici dvignil denar. Ko je svoj rop končal, je zažgal hišo. Ljudje so našli Zajška izven domače hiše nagega, mrtvega blizu nekega drevesa. Na glavi je imel mnogo ran. Kot sumljivega so kmalu zaprli Korena, ki je spočetka tajil, potem pa priznal. Zvršil je tudi več tatvin. Obsojen je na vešala. Njegova žena pa zaradi soudeležbe pri tatvinah na 2 meseca.

Obsojena ciganka. Poročali smo svoj čas o ciganki Karolini Pestner, ki je 31. marca pri Sv. Jurju ob Pesnici v prepiru ustrelila svojega moža. Mariborska porotna sodnija jo je obsodila na 4 leta ječe.

Zaradi goljufije in krive je obsodilo mariborsko porotno sodišče nemškutarskega trgovca Franca Petelinza pri Sv. Vidu niže Ptuja v 18-mesečno ječo.

Radi detomora je stala dne 10. t. m. pred mariborsko poroto 36 letna posestniška hči in šivilja Marija Bezjak od Sv. Marka nižje Ptuja. Lanskega novembra je porodila dete, katero so našli šele letos v marcu blizu Drave ob nekem gozdu; vedno je trdila, da je dete prišlo mrtvo na svet. Ker ni bilo zadostnih dokazov, je bila oproščena. Bila je pa že lani obsojena na 1 mesec ječe zaradi prestopka proti varnosti življenja, ker je zakrivala porod; kazen je že odslužila.

Umor v Št. Petru pri Mariboru. Sporočali smo svoječasnno, da je dne 3. novembra posestnik Matija Koronik v Tepsovi zapustil hišo in se ni več vrnil ter da so ga nekaj časa pozneje našli v Dravi. Dokazalo se je, da se je zdrževal cel dan v mlinu in bližini mlina Antona Belna pri Št. Petru, kateri mlin je imel v njemu Alojz Poredoš iz Almoša na Ogrskem. Po poizvedbah se je dokazalo sledeče: Koronik je izročil nekaj tednov prej Alojzu Poderošu znesek 990 K v varstvo. Kmalu pa je izvedel, da je Poderoš odšel na Ogrsko, naložil tam denar na svoje ime v hranilnico in se sploh nameraval tja preseliti. Zaradi tega je šel 3. novembra k Poderošu in ga prosil, naj mu da denar nazaj. Ljudje ga nato niso več videli priti iz mlina. Pozneje so ga našli v Dravi. Kot sumljive umora so takoj zaprli Alojza Poredoša, njegovo ženo Alojzijo in njegovega brata Ivana. Prva dva sta trdovratno tajila, a sta se zapletla v očitne protijizjave. Ivan Poredoš je pa konečno izpovedal, da so v popolnem soglasju ubili Koronika in ga nato vrgli v Dravo. Alojz in Ivan Poredoš sta bila dne 6. t. m. pred porotno sodnijo v Mariboru obsojena v smrt na vešala, Alojzija Poderoš pa na tri leta težke in poostrene ječe.

Izvolitev mariborskega župana dr. Schmidrerja je cesar potrdil.

Sv. Lovrenc na dravskem polju. Naš župnik Ozmec, s katerim smo dosedaj v miru živeli, pokazal je pri zadnjih volitvah svojo pravo barvo. Mož si je strgal par podplatov pri svoji agitaciji za Ploja. Ko je bil šel narodne stranke na Ptujski gori, prignal je Ozmec celo čredo svojih kimovcev seboj in jih nahujskal proti našemu kandidatu Zdravcu. Ko pa so imeli Štajerčevci na Ptujski gori shod, pa seveda Ozmeča z njegovo čredo ni bilo blizu. Istotako je napadel Ozmec v „Slov. Gosp.“ trgovca g. Turina, ker je ta delal za Zdravca, o trgovcu Beraniču v Župečji vasi, kateri je agitiral in glasoval za Nemca Orniga, pa molči. Župnik Ozmec je delal torej proti naprednemu Slovincu Zdravcu, proti nemškutarskemu kandidatu Ornigu pa ni storil niti koraka.

Iz Stoprc. Pri nas se je pred kratkim sestavil novi krajni šol. svet. To je treba radi tega

omeniti v javnosti, ker so se tukajšnji Štajerčevci mnogo trudili, da bi bil novi načelnik njihov pristaš. Pri volitvi pa je bil izvoljen odločen naš somišljenik Štefan Fišer. Ker so videli, da je ves trud zaman, zato so ga volili tudi nasprotniki. — Tu so razpisane občinske volitve. Zadnje dobo so imeli Štajerčevci večino v občinskem zastopu. Volitve bodo pokazale, če bodo še nadalje obržali občino v svojih rokah. Kakor vse kaže, jim bode pa tudi tu odklenkalo za vselej. Drugod ljudstvo izpregleduje, pri nas se pa nekaj mož, ki hočejo veljati za napredne, še krčevito drži „Štajerca“. No, zato se bo pa šlo preko njih.

Iz slovenjebistriškega okraja. V nedeljo 16. t. m. se vrši v Laporji ob 3. uri popoldne ustanovitve „Podružnice čeb. društva za Laporje, Štajersko.“ K ustanovitvi pride gosp. predsednik T. Kurbus in gosp. Zdolšek. Čebelarji, pristopite k društvu ter se poprimite umnega čebelarstva.

Rače pri Mariboru. Minolo soboto je zgorela tukaj tovarna za olje, last Vincenca Bachlerja z Dunaja. Škode je 50.000 kron.

Zavraten umor. Viničarka N. Križman, p. d. Pusternjakovka v Poličkem vrhu (gornjeradgonski okraj), je dne 29. maja vzela svojo pastorko, 13-letno deklico s seboj, češ da gresta kupovat prašiče. Na samotnem kraju jo je vrgla na tla, jo začela daviti in jo vrgla v mimotekoči potok. Hotela je zbuditi sum, da je deklica ponesrečila in utonila. A zločin so kmalu zasledili ter morilko zaprli. Baje je bila na dekle „ljubosumna“.

Ljutomer. „Zapihal je topel jug“, pravi dopisnik iz Ljutomeru v zadnjem „Slov. Gosp.“ vešeč se, da so spravili duhovniki tudi v naš edini slovenski denrni zavod politiko. Dva g. kaplana sta pustila cerkev, čeravno je bila nedelja predpoldan, ter se posvetila „delu za ljudstvo“. — To je bilo delo za ljudstvo?! Za koga pa je bila posojilnica do sedaj? — Je res, kakor se pripoveduje, da si nameravate posojilnico popolnoma zasvojiti ter skrbeti za to, da ne bodo dobivali dijaki in narodna društva nobenih podpor več, ampak bo se denar porabljal zgolj v klerikalne agitacijske namene? Le skrbite, da bo pihal dalje ta jug ter raztalil skorjo zaslepljenosti še nekaternikom, potem pa lahko postane nekomu drugemu prevroče. — Omenim naj še, kako delavni so glavni zastopniki kmečke zveze. Veste, kaj delajo? Pijejo! Nedelje jim ne zadostujejo več, ampak morajo tudi po delavnikih v razne pivnice, kjer jih navdušujejo pri kaplji vinca rujnega naši gg. kaplani za „velevažno, prekoristno“ kmečko zvezo. — Nočemo pa trditi, da so nesreče, ki se jim pri takih izletih dogode, kazni božja, kakor bi to storili gotovo oni, če bi se kaj takega pripetilo njih nasprotnikom.

Čven pri Ljutomeru. Naša pošta začne poslovati z dnem 16. t. m. V njeno področje bodo spadale vasi: Čven, Spodnje in Zgornje Krapje ter Mota.

† **Božidar Flegerič.** Umrl je dne 10. t. m. v Vodrancih pri Središču znani pesnik in pisatelj Božidar Flegerič.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Koroško.

Narodna šola v Št. Jakobu. Dan 14. julija t. l. bo velik praznik za vse koroške in tudi druge Slovence. Temeljni kamen se položi takrat šentjakobski narodni šoli. Koroški Slovenci pripravljajo za ta dan sijajno slovesnost. Štajerski Slovenci, pripravljajmo se že sedaj, da pokažemo dne 14. julija z ogromnim obiskom svoje spoštovanje do bratov v Korotanu!

„Die deutsche Sprache — geschändet.“ „Mir“ piše: „Med drugimi častitkami, ki jih je dobil ljubljanski župan gosp. Ivan Hribar po izvolitvi za državnega poslanca, je bila tudi častitka c. kr. dvornega dobavitelja orožja g. Petra Werniga v Borovljah, in sicer v nemškem jeziku. „Grazer Tagblatt“ je seveda takoj porabil to priliko v svoje hujskajoče namene in za njim so pricapljale tudi „Freie Stimmen“, češ: „Wir finden, dass die deutsche Sprache nie so geschändet worden ist.“ — No, no, le počasi, menda ne bo take sile. Gospodje, le skesano se potrkajte na svoje lastne grešne prsi in povejte, ali ni to največja oskrumba vašega nemškega značaja, ko ste s slovenskimi oklici in letaki lovili glasove za svoje kandidate, ali ni to oskrumba vašega jezika, ko ste svoje lastne volilce prodajali socijalnim demokratom in to kravjo kupčijo razglaševali po svojih listih in

oklicih, katerih se niste sramovali nabijati po slovenskih hišah, ali ni to, po vašem vsaj, največja oskrumba vašega nemškega jezika, če ste v njem beračili glasov za Doberniga pri znanih celovških Slovincih, in celo pri uredniku „Mira“! Nam se pač zdi, da se skruni nemški jezik le tedaj, kadar prihaja iz vaših lastnih nemčurskih, janičarskih ust, oskruni se le ob vaši lastni zlobi, ob vašem lastnem hinavstvu, ob vaši lastni podlosti!

Lumparija pri volitvi v Celovcu. „Mir“ piše: Pri volitvah dne 14. maja so črtali 14 slovenskih glasov v 1. sekciji volilne komisije, kateri je predsedoval notar dr. Aichelberg s celim štabom večidel znanih nemških nacijonalcev. O tej stvari smo izvedeli iz ust navzočega gospoda to-le: Prečitavši glasovnico „Teodor Osana, kipar v Celovcu“, je vprašal predsednik, če kdo ve, kaj je „kipar“. Tega mu ni nikdo vedel raztolmačiti in predsednik je nato izjavil, da je ta glasovnica neveljavna, češ, da kandidat ni dovolj določno označen. Tako je šlo dalje glas za glasom štirinajstkrat. Vladni zastopnik c. kr. komisar Schmidt je ugovarjal razveljavljanju glasovnic, poudarjajoč, da je slovenščina v Celovcu v deželi navadni jezik, v katerem se uraduje tudi pri dež. sodišču in pri c. kr. dež. vladi; sicer pa ima komisija pravico storiti, kar hoče. Ugovarjal je samo jeden član komisije, ki osebno pozna kandidata, pa tudi ta ugovor ni obveljal. Da se to ravnanje prav sodi, je treba omeniti, da je komisija pustila veljati vse glasove, ki so bili oddani za „Matija Scheriana“, dasi je tistemu kandidatu ime „Matevž“, češ, v Celovcu ni med hišnimi posestniki nobene Matije Scheriana! Obveljala je tudi glasovnica I. W. Dobernika, časi se kandidat piše Dobernig. Izmed glasavnic za T. Osana sta našli milost samo tisti dve, ki sta bili nemški pisani. Naš poslanec bo pa že vedel, kaj mu je storiti, da bodo tisti nacijonalci prihodnjič boljše poznali postavo. Iz tega slučaja se pa tudi vidi, kako je potreben zaupnik tudi slovenske v volilni komisiji.

Kranjsko.

„Drobno trsko“ imenuje „Slovenec“ svoj svoječasn nizkotno surovi napad na slovenska dekleta v Ljubljani, katere je imenoval vlačuge, ker so se v mladeniški navdušenosti udeležile slavlja Hribarjevega. „Drobne trske“ imenuje vse svoje ostudne napade na drugače misleče, vse svoje satansko hudobno zavijanje in obrekovanje in laži. Kaj bi šele bilo, če bi začel „Slovenec“ govoriti v obliki „debelih brun“!

Novo postajališče. Železniško ministrstvo je napravilo novo postajališče „Bela peč“ nedaleč od sedanje postaje v Ratečah. Od tega postajališča bo do Klanških jezer nekaj bližje.

V državnem železniškem svetu sta bila sprejeta dva predloga ljubljanskega župana Ivana Hribarja, in sicer zaradi razširjenja kolodvora v Kranju in za napravo tehtnice za vagone v Bohinjski Bistrici.

„Rdeči Prapor“, glasilo slovenske socijalne demokracije, bo izhajal od 1. avgusta naprej trikrat v tednu.

Odlikovanje. Polkovnik Martin Radičević, poveljnik 27. polka v Ljubljani, je dobil komturni križec kralj. vrttembergškega reda.

Samoslovenski napisi v Ljubljani. Ljubljanski mestni občinski svet je v svoji seji minolega torka sklenil, da se odstranijo vsi dvojezični napisi ulic in cest in trgov in da se napravijo samoslovenski. To je konečno odločni korak bele Ljubljanice in plačilo našim satanskim nemškim kulturonošcem v Celju in Mariboru.

Umrl je v Ljubljani g. Ivan Vilhar, mlajši brat slovenskega pesnika in prvoboritelja Miroslava Vilharja, dne 9. t. m. v starosti 83 let. Mož je bil do zadnjega hipa v prvih vrstah v narodnem boju, neupogljiv in neomahljiv bojevnik za narodna in napredna načela.

V Ratečah pri Zidanem mostu so v noči 6. junija vlomili tatovi pri trgovcu Francu Kšeli. Pobrli so v gotovini 3600 kron, nekaj hranilnih knjižic in nekaj jestvin.

Primorsko.

Slovenski oddetek moškega učiteljskega v Kopru se prestavi v Gorico. Tako vsaj je sklenil deželni šolski svet. Potrebno poslopje se prizida baje k posloju ženskega učiteljskega.

24 ur v gozdu z zlomljeno nogo je bil g. Ivan Rolet, posestnik žage v Lokavcu pri Ajdovščini. Visoko gori v gozdu je bil daleč proč od

ljudi, in ker ni imel nobenega npanja, da bi kdo prišel do njega, napisal je na kos papirja že testament. No, k sreči je po 24 urah prišel mimo kmet, katerega je silno lajanje Roletovega psa spravilo na kraj nesreče. Pripeljali so nesrečnika na njegov dom.

Slovensko kmečko stranko za Goriško snujejo dr. Franko in drugovi v Gorici. Za danes je sklican zaupni shod za posvetovanje o organizaciji stranke. Nam se zdi to le cepljenje sil v brezplodni boj.

Stalno slovensko gledališče v Trstu. Dramatično društvo v Trstu je na svojem običnem zboru dne 1. t. m. sklenilo ustanoviti stalno slovensko gledališče s plačanim, šolanim obojem. Potreba za to se je občutila v Trstu že dolgo. Sprejeli so se tozadevni predlogi glede gmotnega zasedanja itd. in se je izvršitev teh izročila novemu odboru pod predsedstvom globoko naobraženega in vrlo delavnega, skozinsko z modernim duhom prešljenega profesorja dr. Ivana Merharja.

Gospodarski paberki.

Skrb za sadno drevje na stalnem mestu.

Nekateri ljudje mislijo, ko drevo vsadijo, da je za drevo vse storjeno. Ako se pa pozneje drevo na stalnem mestu dobro ne razvija, se mu pa različne krivde pripisujejo. Da bi pa kaj pravega izumeli in drevesu na en ali drug način pomagali, tega se pa ne stori.

Vsega tega krivi so pa nazori nekaterih ljudi, ki mislijo, da sadno drevo ravnotako lahko raste, kakor drevo v gozdu, da mu ni treba nič gnojiti. Treba je pa pomisliti, da imajo gozdna drevesa dovolj gnoj od zagnitega listja, igličevja in dračja. Kjer imamo pa sadno drevje, tam se vedno kosi, grabi in pase; zato pa sadno drevje zaostane v rasti, ker mu primanjkuje gnoj. — Kaj dobro se seveda sadno drevje razvija tam, kjer je imamo nasajeno med drugimi kulturami, katerim se gnoji in na ta način zadobi sadno drevje dovolj gnoj in dobro raste.

V čem pa obstoji vsa skrb za drevo? — V prvi vrsti moramo skrbeti za korenine in to s tem, da delamo šipe okoli debla, da zemljo prekopamo in gnojimo.

Z delanjem šip se zemlja zrahlja, zato lažje več vlage popije in obdrži, da drevo ob suši toliko ne trpi; ob moči se pa tudi voda v rahli zemlji v večji prostor razdeli in drevo toliko za moč ne trpi. S prekopavanjem šip se spravi na vrh razni škodljivi mrčesi, ki so zabubani; s prekopanjem zatiramo tudi plevel. Prekopana zemlja, kjer je rahla, ne prezebe tako globoko, kakor celina in zato se nam ni bati, da bi pri mladem drevju zima koreninam kaj škodovala.

Šipe se dela, dokler drevo v kroni ne doseže prevelike obširnosti, ker šipe morajo pri mladem drevju tako široke biti, kakor je krona. Ko ima drevo dovolj veliko obširnost, tedaj s svojimi dolgimi koreninami dovolj hrane dobi, ter vsled tega proti raznim škodljivim uplivom lahko vstraja.

Potem skrbimo za korenine z gnojenjem. Gnojimo pa ali s hlevskim gnojem, ali z gnojnico ali pa z raznimi umetnimi gnojili. Gnoj se naj na jesen raztrosi pod drevesom naokrog, ne pa samo tikoma k deblu, kar nekateri delajo. To pa iz tega vzroka, ker srkalne korenine, katere hrano srkajo, niso pri deblu, ampak na koncih korenin. Pri deblu natrošen gnoj je pa celo škodljiv, ker se vanj radi razni drevesu škodljivi mrčesi naselijo in zabubijo, po zimi pa posebno miši, katere rade deblo obglodajo.

Prav dobro gnojenje je pa z gnojnico, kateri je pepel primešan, posebno pa s stranišnim gnojem (fekalija). Z gnojnico je najboljšje gnojiti na spomlad in to zgodaj še po snegu, da se polije ž njó po šipah. Kjer je pa že staro drevje brez šip, se pa ves sadovnjak zagnoji.

Obenem moramo skrbeti za deblo. — Skrb za deblo pa obstoji v tem, da mlada drevesa h kolom privezujemo, da debela zravnamo ali pa ravna obdržimo. Povezujejo se različno, izmed vseh načinov je pa posebno izvrstna, obenem pa preprosta takozvana Kavčičeva vez, katera obstoji iz ržene slame in iz dveh tankih vrbovih mladik.

Naredi se iz slame povezlo, s katerim se neposredno v podobi 8 deblo h kolu priveže in konca od povezla skupaj zvije, navzdol h kolu pritiska in dvakrat z vrbovo mladiko priveže, da se slamnat povezlo ne razvije in razveže. Od te vezi se deblo nič ne obrablja in ne obtišči.

Na pašnikih se naj več kolov okrog drevesa zabije in s srabotjem zaplete, da je drevo varno pred živino. Proti zajcem in raznim drugim škodljivcem se različno postopa. Najboljšje je mazilo, katero obstoji iz ilovice, apna, kravjega in stranišnega blata in iz krvi. To je seveda slabo in nesnažno zelo vsled stranišnega blata, toda v krajih, kjer drugo proti zajcu nič ne izda, to gotovo pomaga. Beli se naj v lepem vremenu, da se hitro posuši. To se pa naj dela na jesen, če se hočemo proti zajcem zavarovati, drugače pa velja celo zimno do spomladi beliti. Belenje zatre

mah, lišaj in v razpokah razno zalego. Dognano je tudi, da pobeljena drevesa ne pozebejo tako rada, kakor nepobeljena. To pa vsled tega, ker se v pomladnem času v gorkih dneh sok pod lubjo čez dan rad razmaja, na noč pride pa mraz in sok zmrzne, odrine lub, kateri potem na solčni strani, ko se posuši, odpade. Ako je pa drevo pobeljeno, nima solčna gorkota do bele tvarine toliko vpliva in tako se tudi lub toliko ne razgreje, da bi se sok omajal.

Skrb pri starih drevesih pa obstoji v tem, da odstranimo mah, lišaj, suho odstoplo skorjo, kjer se rade zarejajo razne žuželke. Če pa iz mladega za drevo skrbimo in ga pridno vsako leto belimo, nam se pa tudi ne bo mogel mah in lišaj na drevo naseliti.

Kako pa skrbiš za krono? — Krono je treba nekaj let obrezovati, da postane lepa. Dostikrat ne pomaga sama režnja, ampak moramo tudi kako vejo voditeljico privezati in s tem jo v pravo lego ali mesto spraviti. Kadar pa drevo obrežujemo, storimo to vedno s premislekom, kakšno krono hočemo doseči. Obrezuje se pa naj tako, da zadnji popek vedno ven gleda, ne pa v krono. Ako pa katera veja v drugo raste, se naj odreže; pa tako, da še vejni obroček ostane, ne pa veje čisto odrezati. Ako obroček pustimo, se rana veliko poprej zaraste, ker se v obročku še dovolj rezervnih snovi nahaja. Kadar pa drevesa ne moremo več obrezovati, pride na vrsto trebljenje pregostih, od snega nalamanih in suhih vej, ravno tako vodenih pogankov. Če se pa kakšna težja veja odžaguje, se vedno naj od spodnje strani nažaga, potem šele od vrha, da se deblo ne začesne. Suhe veje je pa najbolje na spomlad trebiti, ko je drevo že zeleno in se jih lahko vidi. Človek, kateri to delo opravlja, naj je bos, da lubadi ne rani.

Drevje moramo varovati pred raznimi mrčesi. Zato so najboljše ptice, katere krmimo po zimi in si jih s tem privadimo. Krmiti pa jih moramo tako, da nimajo vsak dan v nastavkih zobanja; ker med tem časom ptice stikajo po drevju in iščejo razne goseniče in druge zalege, katere uničijo in s tem veliko koristijo.

Da pa na spomlad na našem drevju ptice raje gnezdiijo in pri tem brez števila škodljivih žuželk za mladiče polovijo, je neprecenljive vrednosti, da jim naredimo škatlje-valivke. Valivke se pozimi lahko naredijo za kratek čas. Najboljšje so valivke iz votlih vej ali pa iz smrekove lubadi, ker ptice v takih najraje gnezdiijo. Valivke naj bodo dovolj velike in močne, z ne preveliko luknjo, da kakšen sovražnik ne more vanje. Strešica naj, posebno nad luknjo, precej čez moli, da ne more dež v notranjščino. Valivko je treba dobro na drevo pritrditi, da je nevihta z mladiči vred ne vrže na tla. Zato je najboljšje, da se na zadnji strani valivke primerno krepelce vodoravno pritrdi, s katerim se valivka med veje zarine in obesi. Tikoma pod luknjico pa naj bo stopnja iz enega klina, da se lahko ptica vsede, kadar misli notri iti.

To delo se vsakomur prav dobro izplača. — Ptice uničijo mnogo žuželk, katere bi nam sicer uničile premnogo sadja že ob času cvetja, pozneje pa sadje samo, ravno tako tudi poganjke in listje. Kako prijetno nam je tudi v poletni vročini pod drevesom, na katerem nam ptica-pevka s svojim žvrgolenjem kratek čas dela. — Varnjete torej tudi drobne ptičke pred raznimi sovražniki, posebno dobro opazujte paglavce, kateri se ob času valjenja plazijo po grmovju in drevju, napodite jih, ali če treba tudi naznanite.

Kadar je pa drevje polno sadja, je treba veje podpreti, da se ne lomijo. Podpira se pa na več načinov. Prav dobra je podpora, obstoječa samo iz enega močnega kola, ki naj bo višji, kakor drevo. Kol se postavi k deblu, da na vrhu krone ven moli, potem pa s pomočjo srebrotja ali pa kljuk se težko obložene veje na kol privežejo ali pripejo. Vse to se pa mora narediti, dokler še sadje ni debelo.

Kadar je pa sadje zrelo, se ga naj, kolikor je lepega, za prodajo odbere, ne pa otresa. Stresa se le sadje za mošt, nikdar pa s kolom otepa. Z otepanjem se polomi največ rodovitnega lesa, kateri bi prihodnje leto sadje donasal. S takim postopanjem škodujemo drevju za več let.

Pilih.

Vinogradniki na Francoskem so započeli hud in odkrit boj proti zapostavljanju njihovih koristi od strane države. Francoska ima v svojem južnem delu velikansko število vinogradnikov in skoro najboljše vinograde sveta. V severnem delu dežele je pa močno razvita sladkorna industrija in fabrikantje v velikanskih množinah ponarejajo vina, seveda v ogromno škodo vinskih delov države. Zato so začeli vinogradniki odločen boj proti tem izkoriščevalcem, ki so potisnili ceno francoskega vina tako nizko, da vinogradniki skoro ne pridejo niti na svoje stroške. Vočigled tej „revoluciji“, ki je nastala v južnem delu Francoske proti severnemu (zahtevalo se je že gospodarsko in upravno ločitev južne Francoske od severa), je vlada predložila zbornici načrt, ki nalaga vsakemu vinogradniku brez izjeme, bodisi da pridelava vino za domačo rabo ali za trgovino, takozvano deklaracijsko ali priznanilno dolžnost, t. j. vsak mora davčni oblasti izjaviti se ob določenem času glede obdelane površine, glede množine vinskega pridelka in glede množine vina, ostalega iz prejšnjih let. Na podlagi te prijave, ki se obenem uradno na njeno istinitost kontro-

lira, izdelava davčna oblast vinogradniku spremnico za njegovo vino, tako da ne more nihče več vina iz svoje kleti izvažati, kot ga pridelal. — Zakonski načrt zvišuje obenem davek na sladkor, ki se uporablja za izdelovanje kaliza, od 25 na 65 frankov za meterski stot ter določa tudi kontrolo nad prodajo sladkorja. Ene zahteve vinogradnikov, t. j. davčnih olajšav, vlada sicer ni upoštevala, vendar pa bo se s postavo, s katero se znatno omejuje ponarejanje vina, vinogradnikom mnogo pomagano.

Koliko je vreden vinograd? Kako velikanskega pomena je veda v kmetijstvu za posameznega kmetovalca, in kako ogromno škodo prinaša posamezniku — nevednežu, kaže slučaj: Pri nas se prodajajo vinogradi za smešno nizke cene; na Nemškem pa se je prodal najdražji vinograd „Bernkastlerdokter“ po 300.000 kron en oral in najnižja cena vinogradov na Nemškem je 4000 K oral. — Kapitalna vrednost gotovega vinograda je v primernih razmerah vedno večja nego kakega drugega zemljišča. Vzemimo Bizelsko: Pred dobo trtno uši so imeli tamošnji virogardi gotovo mnogo večjo vrednost kot navadna zemljišča, a nikoli takšne, kakoršno imajo sedaj, ko so vinogradi po dobi trtno uši (ko je cena vinogradov globoko padla) zopet prenovljeni. Lanski vinski pridelok na Bizelskem imamo ceniti nad 2 milijona kron. Vrednost pridelkov brez vinogradov na istem mestu bi ne bila niti stotino tega.

VIII. mednarodni kmetijski shod na Dunaju se je vršil od 21. do 24. majnika t. l. Udeležilo se ga je do 3000 ljudi. Zastopane so bile države Perzija, Japonska, Kitajska, Egipt, Zedinjene države severnoameriške, Argentinijska, Čile, Mexiko itd. Slovenci so bili častno zastopani. O zborovanju bomo še obširneje razpravljali.

Prvo mednarodno zborovanje kmetijskih združenj se je vršilo dne 22. in 24. maja na Dunaju. Sklenila se je tesna organizacija združenstva vseh držav. Tudi Slovenci so bili na zborovanju zastopani.

Velikanska živinoreja v Združenih državah. Naravnost neverjetne so velikanske številke, ki govorijo o živinoreji v Združenih državah. Tamkaj so imeli leta 1906. živine in sicer: kopitarjev (konj, oslov in mul) 22 milijonov, rogate živine 66,862.000, ovac in koz 52,503.000 svinj 52,103.000.

Banka „Slavija“ izkazuje za 38. leto svojega delovanja v vsakem oziru znamenite uspehe. Tako je bilo v življenjskem oddelku leta 1906. podanih 7520 oglasil za kapital kron 25,119.796'40, od katerih je bilo izgotovljenih 6345 polic za kapital kron 21,237.136'40. V tem letu izplačal je zavod kapitalov zavarovanih za slučaj smrti in doživetju K 2,311.939'23, izven tega rent in penzije kron 49.836'03. V vsej dobi svojega obstanka pa je izplačala „Slavija“ v vseh oddelkih K 91,936.993.73, poleg tega je pa kot vzajemni zavod razdelila do sedaj članom čisti dobiček K 1,836.419'57; samo za minolo leto je iznašala izplačana dividenda K 229.526'36. — Veliki razvoj življenjskega oddelka je razviden posebno iz narastka zavarovalnine, katera je samo v letu 1906. dosegla imponantno vsoto K 5,025.140'93, poleg tega tudi iz rezervnih zakladov, kateri izkazujejo K 31,575.788'25.

Napake pri reji kuncev.

Ako pogovor nanese na rejo kuncev (domačih zajcev), oglasi se kar gotovo kdo, ki pravi, da je sicer imel kunce, pa je opustil vse, ker se mu ni obneslo. Imel jih je poln hlev, tako da so preveč pojedli, koristi pa mu niso prinašali primeroma iste, kar je vredna klaja. Drugi pravi, da so njegovi kunci postali čim dalje manjši, da so tudi pogostoma mladi poginili tako, da ni zamogel na število ničesar prirediti.

Res bi bilo nespametno, ako bi si pustili kunce množiti preveč hitro, ker bi njih pitanje in negovanje zahtevalo več časa, kakor pa ga ima na razpolago, kdor ima še druge opravke in hoče imeti kunce le za umno porabo prostega časa, kar pa mu naj vrže še primeren dobiček. Kakor dolgo pri naših razmerah povprašanje po okusnem mesu kuncev ne bo tako splošno, kakor po drugih državah, da redimo le toliko kuncev, kolikor jih rabimo za domačo kuhinjo in da se boljši prodajo za pleme. Skupiček za nje navadno pokrije že vse stroške za klajo.

Zopet pa se ugovarja, da se množenje ne da poljubno preprečiti. To krivo mnenje je ravno tista napaka, ki doprinaša navadno celo gorje kunčje reje. Ako se namreč pusti vse živeti v enem hlevu, plodijo se res tako hitro, da jih imamo poln hlev, predno se pravzaprav zavemo, kako je to prišlo. Zajka nosi namreč 30 dni in se zamore že v teku enega tedna po skotanju že v drugič pariti. Ako se to pripusti, potem so prvi mladiči šele pet tednov stari, še navezani na dojenje in brez materine oskrbe le slabo uspevajo. Kakšna pa je bila zajka po drugem skotanju? Suha, oslabela še od prvega, nikakor ne more zadostno preživljati svoj drugi zarod. Predno poteče mesec, jih je gotovo polovica žalostno, in sicer lakote poginila. Ako torej prepustimo stvar svojemu teku, ne pridimo nikdar kaj prida, četudi smo si morebiti nabavili par dobrih in dragih kuncev, ter se nam ne izplačajo stroški za pičo, še manj pa za delo.

Iz tega torej sledi: imej zajca zaprtega v posebnem hlevu, ravno tako tudi zajko, ter isto dodeni vsakokrat šele osem tednov po skotanju k zajcu, ko se mladiči že sami preživljajo, ter jih

odstrani od zajke! Drugič pa si zapomni, da zajka zamore k večjemu pet do šest mladičev vzgojiti, ter radi tega preišči takoj po skotanju gnezdo ter odstrani mladiče, kar jih je več kot šest.

Ako se držiš tega pravila, prihraniš si razočaranje in imel boš veselje z rejo kuncev in tudi dobiček.

Razne novosti.

Češka šolska družba „Matice školska“ je imela dne 30. maja svojo letno skupščino. Na skupščino je poslalo 20 čeških socialnodemokratskih poslancev oprostilna pisma, v katerih zatrjujejo, da se bodo z vso odločnostjo borili v parlamentu za upravičene narodne zahteve in da se bodo zlasti zavzemali za češke narodnostne manjšine. Tudi češki anarhisti so poslali skupščini pismo, v katerem jo zagotavljajo, da se bodo tudi oni borili za narodna prava.

Strela je udarila v zrakoplov, v katerem se je bil vzdignil skoraj 500 m visoko v zrak v Rimu stotnik Ulivelli pred očmi kralja in kraljice. Ulivelli je vsled opeklin kmalu umrl.

Vlak je zdrknil s tira vsled zemeljskega plazu pri Bischofshofenu na Solnograškem. Strojevodja Fr. Junek je mrtev in še vedno podkopen v plaz. Ranjena sta dva uslužbenca in pet potnikov.

Umrli je v svoji vili pri Pragi vseučilišni profesor dr. baron Bohuslav Rieger, sin slavnega češkega politika. Pokojnik je bil šele v 50. letu. Bil je na glasu učenjaka in njegove razprave se zelo cenijo.

V nemškega prestolonaslednika se je zaljubila v Strassburgu udova Larchey. Sedaj je umrla ter zapustila v oporoki prestolonasledniku 40.000 mark. Zraven oporoke so našli vdovino zaljubljeno pismo, v katerem prosi prestolonaslednika, naj mu pokloni srce, zakar ga napravi za svojega edinega dediča. Prestolonaslednik je legat odklonil.

„Mehikanci“. 14. junija bo 40 let, odkar so mehikanski vstaši ujeli nesrečnega cesarja Maksimilijana in ga obsodili na smrt. Ta 40letnica se bo v Avstriji primerno praznovala in se je na Dunaju izvolil odbor v ta namen. Od 7000 udeležnikov ekspedicije v Mehiko jih je le še malo pri življenju.

Občinski svetnik v zaporu. Nekega mestnega očeta v Bredi so na cesti radi javne pijanosti aretirali in zaprli. Ko se je v zaporu prespal in ga je stražnik izpustil, se je naenkrat zavedel svoje časti kot občinski svetnik in dostojanstveno je rekel: „Ker sem pa ravno že tu, bom pa pregledal, kake so celice.“ Stražnik je naredil debele oči, a končno je le moral ustreči želji mestnega očeta in ga vodil po zaporih.

Vaški sodnik kot — smrt V presburškem komitatu na Ogrskem je neka žena sprejela od moža iz Amerike 400 kron. Naložila jih je v hranilnici. Takoj drugi dan pa je prišla zopet po denar, češ, da se ji je v noči prikazala smrt, ki je zahtevala od nje denar, sicer je vzame s seboj. Orožništvo pa je prijelo to „smrt“ v trenutku, ko ji je žena izročila denar, in „smrt“ je bil — vaški sodnik.

Balon odnesel kravo. Na zadnjem sejmu v Belovaru na Hrvaškem se je dogodilo veliko čudo, da je navaden balonček, s kakršnim se navadno igrajo otroci, odnesel kravo. Stvar je bila takole: Neka kmetica je pripeljala na semenj kravo, ki jo je prodala za dva stotaka. Vesela dobre kupčije je kupila za malega Iva doma „luftbalon“. Denar je dala v robec, robec pa privezala za vrstico balona in držala vrstico. Vsled veselja pa ni držala dovolj trdno za njo in kar na enkrat se ji je izmuznila in balon se je z denarjem vzdignil hitro kvišku in izginil izpred oči kmetice, ki vsled prestrašenosti ni vedela, kaj bi počela. Tako je balon odnesel celo kravo.

Društvene vesti.

„Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“ priredi v soboto, dne 15. junija 1907 zabavni večer v društvenih prostorih. — Spored zanimiv.

Narodna godba v Celju priredi prihodnjo nedeljo, 16. rožnika ob 10. uri predpoldne na dvorišču „Narodnega doma“ koncert. Vstopnina prosta.

„Učiteljsko društvo za celjski okraj“ ima v nedeljo 16. junija t. l. izvanredni svoj zbor v okoliški šoli v Celju ob 11. uri popoldne. Na dnevnem redu: „Regulacija učiteljskih plač“. — Radi aktualnosti tega vprašanja pričakovati je obilne udeležbe, h kateri vljudno vabi odbor.

Iz Trbovelj se nam poroča, da obhaja prostovoljno gasilno društvo svojo dvajsetletnico na slovesen način in sicer na dan 18. avgusta t. l. Sosedna društva naj blagovolijo se ozirati na ta dan in preložiti nameravane veselice, da bodo nastop narodnih gasilnih društev v slovenskih Trbovljah tem veličastnejše.

Št. Jurij ob juž. žel. Tukajšnji mešani pevski zbor priredi v nedeljo, dne 23. junija svoj Gregorčičev večer s predavanjem, deklamacijami in petjem. Za predavanje se nam je posrečilo pridobiti g. prof. dr. Moléta, ki nam je že na celjskem večeru pokazal, kako temeljito pozna slavčka Gregorčiča. Zato si usojamo na to predavanje slavno občinstvo še posebej opozoriti. Obiščite nas ta večer v obilnem številu in pokažite, da razumete v popolni meri ceniti in slaviti za naš narod zaslužne može in posebno raditega, ker je čisti dobiček namenjen za pesnikov spomenik, ki se namerava postaviti v njegovi ožji domovini. Natančni spored objavimo prihodnjik.

Šmarsko rogaško učiteljsko društvo priredi dne 16. t. m. ob 1. uri popoldne v Šmarju izredno zborovanje, pri katerem se bo razpravljalo edinole o regulaciji naših plač. Naj se tega pomembnega zborovanja udeleži vse učiteljstvo obeh okrajev.

Slov. Bistrica. Vrtni koncert priredi „Narodna godba“ slovenjebistriška s sodelovanjem pevskega društva na vrtu „Narodnega doma“ v Slov. Bistrici v nedeljo, dne 16. t. m. ob 5. uri popoldne. Vstopnina 40 v.

Čebelarstva podružnica pri Mali Nedelji priredi v nedeljo, dne 16. t. m. predavanje v šoli takoj po rani maši. Predava g. Jurančič. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Izlet „Murskega Sokola“ k Mali Nedelji se radi ne pričakovanih ovir preloži na nedoločen čas. Na zdar!

„Slovenska čitalnica“ v Mariboru priredi v nedeljo, dne 16. m. s čitalnicama v Ptuj in Slovenski Bistrici skupen izlet v Fram, kjer bo na vrtu Stampflove znane gostilne prijateljski sestanek. Udje in prijatelji imenovanih društev in vsi narodni krogi se vljudno vabijo, da se udeležijo tega izleta.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja tem potom, da so nekateri gospodje in društva pozabili plačati poslani družbeni koledar 1907. Prosi se, da bi se ta znesek kmalu doposlal, ker potrebuje družba za narodno šolo mnogo denarja.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poslala je narodna trdka J. Perdan v Ljubljani prispevek od prodanih družbinih užigalic 1000 K. To je drugi tisočak, katerega je družba letos od omenjene trdke dobila. Slovenci! Kupujte in zahtevajte v vseh trgovinah, trafikah itd. samo naše narodne užigalice!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani poslala je slovenska narodna čitalnica v Clevelandu (Amerika) za narodni kolek 20 K ter naznanja, da bodo tamkajšnji Slovenci pisma kolekovali z narodnim kolekom ter ga v kratkem še naročili. Slovenci! Posnemajte rodoljube v daljni Ameriki!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja tem potom na različna vprašanja, da „Meškove razglednice“ razpošilja pisarna družbe sv. Cirila in Metoda sama — druge spomladanske pa glavni založnik g. Ivan Bonač v Ljubljani. — Slovenci, podpirajte to podjetje! Kupujte in zahtevajte povsod le Ciril-Metodove razglednice!

Vsem naročnikom nabiralnikov se vljudno naznanja, da družba nima sedaj v zalogi nabiralnikov, naroči pa novih prav kmalu in prav je, da se vsi tisti gostilničarji itd., ki imate javne prostore, po katerih se zbirajo naši rodoljubi, oglasite za nje in družba bode nabiralnikov tudi v tej množini oskrbela. Stari nabiralniki pa še tuintam tiče v zaprašenih kotih sami zaprašeni in puščate jih brez dela in pustite, da ne vrše svoje naloge naši družbi v gmotni prospeh! Na dan žujimi!

Izjava.

Podpisani obžalujemo zoper g. Antona Levar, župana v Bočni izrečeno obdolžitev, da se je o duhovnikih nespoštljivo izrazil, ker smo jo kot prenagljeno spoznali, in se mu zahvaljujemo za odstop od tožbe.

V Gornjemgradu, dne 6. junija 1907.
† Anton Miklavc † Marija Miklavc
Ana Krajnc

Franc Cerar Janez Purnat
priča. priča.

Tržka občina Žalec
sprejme s 1. julijem 1907

redarja
ki naj bi bil tudi občinski in posojilniški sluga.
Plača 800 kron, prosto stanovanovanje in službena obleka.
Županstvo.

Dr. E. Volčič v Novem mestu (Rudolfovo :: Kranjsko) je uredil in izdal:

1. Civilnopravdni red in sodni pravilnik z drugimi civilnopravnimi zakoni. Knjiga je popolen zbornik pravil označene vrste; koncem stvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in hrvaškem jeziku. — Obseg XII in 909 strani; cena vezani knjigi 8 kron, poštnina 55 vinarjev. 33 10—4

2. Odvetniška tarifa vslovenskem in hrvaškem jeziku pred sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel); cena 1 krona 80 vinarjev. — Knjigi se dobivate pri dr. Volčiču in pri knjigotržcih.

Zahvala.

Vsem vrlim šentjurskim občanom, ki so na tako ne-sebičen način pripomogli k izvrstno uspelemu izletu šolske mladine k razvalini Žovnek, posebno pa visokorodnemu g. baronu Cnoblochu za njegovo blago naklonjenost, bodi izrečena prisrčna zahvala.

Šolsko vodstvo Sv. Jurij ob Taboru, dne 10. rož. 1907.
Jos. Gosak, zač. voditelj.

Darujte za „Narodni sklad“!

Delavci se sprejmejo vsak čas za visoko plačo v premogovniku v Škalah, železniška postaja Velenje na progi Celje-Spodnji Dravograd. — Stanovanje na razpolago. 94 10—1

Odda se v najem kovačnica

s stanovanjem pri **Fr. Vedeniku** v Št. Pavlu pri Preboldu. 91 3—1

Zavarovanje zoper točo
sprejema pod prav ugodnimi pogoji c. kr. priv. avstr. zavarovalna družba „DUNAV“.

Zavarovanja sprejema in pojasnila daje podpisani, do katerega se je treba obrniti samo z dopisnico. 82 4-3
A. KUJAR, komisar, Celje-Gaberje.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina
Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča
kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.
svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo
Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.
Odjemalne knjižice po raznih cenah.
Največja zaloga vseh tiskovin za občinske urade krajne šolske svete, učitelstvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.
Častna zaloga šol. zvezkov in risank.
Papirnatte vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah
Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.
Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpreprostejše do najfinejše.
Albumi za slike, dopisnice in poezije. (2) 16
Zavitke za urade v vseh velikostih.
Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.
Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.
Priznana dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Surovo maslo za čaj — suhe gobe

kupuje v vsaki količini
A. Schanil, Dunaj VIII.,
Skodagasse 15. 88 10-2

Srednje veliko posestvo

v sredini savinjske doline, tik državne ceste v jako prometnem kraju, se pod ugodnimi pogoji **prostovoljno proda.** Poslopje je v izvrstnem stanu, primerno veliko hmeljišča itd. — Pripravno za vsako obrt. — Natančneje pod šifro „Obrtnik“ na upravnishvo tega lista. 77 3-3

Perilni kambrik batisti in cefini

v velikanski izbiri po éudovito nizkih cenah pri
R. STERMECKI & CELJE
Vzorci na vse strani zaštonj.

Zahvala.

Podpisana izrekam tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prirčno zahvalo, da so se udeležili pogreba mojega iskrenoljubljenega, rajnega soproga, gospoda

Adalbert Globočnik-a

v tako obilnem številu. Posebno pa si štejem v dolžnost, da se v. č. duhovščini žalski, vsem darovalcem prekrasnih vencev, kakor tudi vsem onim prirčno zahvalim, kateri so mi ali ustmeno ali pismeno izrazili svoje sočutje v urah najbridkejše žalosti.

ŽALEC, dne 12. junija 1907.

Justi Globočnik roj. Lorber.

Vinogradniki pozor!

Najboljše in najcenejše sredstvo zoper plesnivec (Oidium) na trti je škropljenje s „**Paurovim patent. perilnim lugom**“. — Izkušalo se je skozi mnoga leta po vzornih vinogradih, pokazali so se povsod izvrstni uspehi. Ravnotako je tudi za primešanje k modri galici proti peronosperi neobhodno potreben „**Paurov pat. perilni lug**“. — Dobiva se (poleg pravilnega navodila) po vseh večjih špecerijskih trgovinah ali pa pri izdelovaltelju (na debelo) **KONRAD PAUER, Polzela (Štajersko).** 93 3-1

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA!

Velik požar

zamore se
lahko in :
naglo po-
gasiti le s

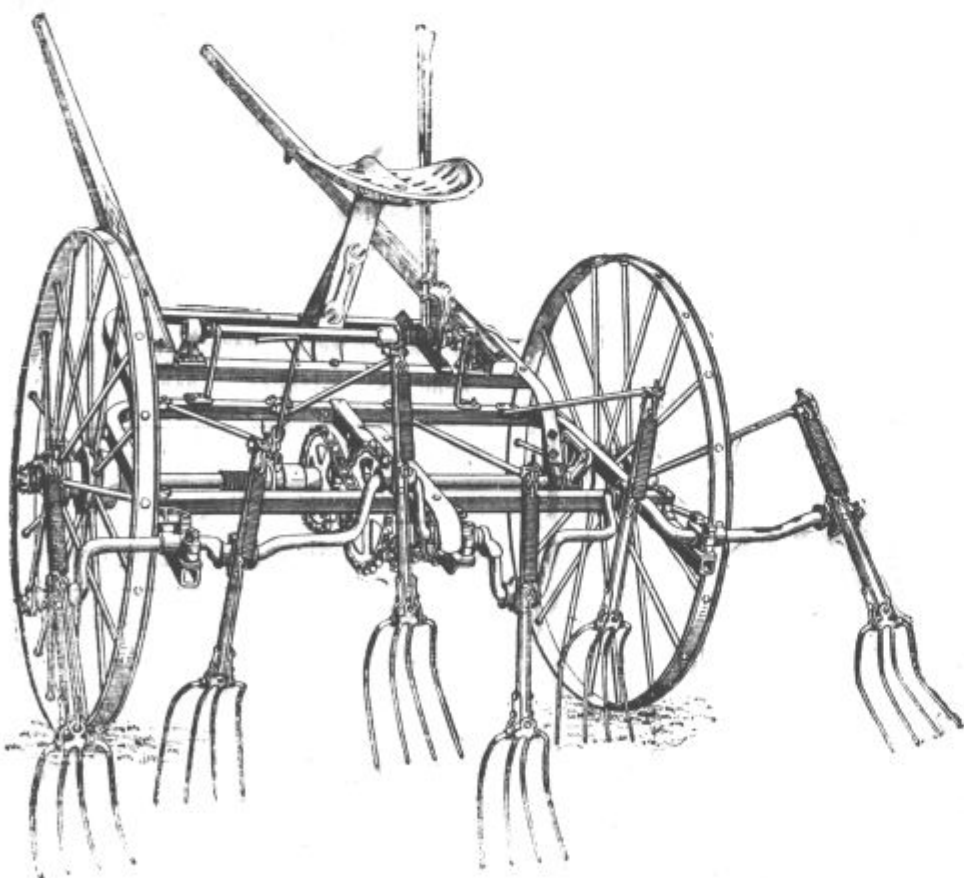
Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove se-
stave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. —
V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in go-
spodarskih strojev ter motor-milnov.

Odplačevanje na obroke 129 odlikovanj!

mlatilnice, čistilnice

in sploh vse vrste pri gospodarstvu potrebnih strojev in orodja.

Trgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič Celje.

Bogata zaloga traverz, cementa, bičja za obijanje, strešne lepenke, cevi iz kamenščine, vodovodnih naprav, vrtnih ograj kakor vsakovrstnih železnih in litih ograj sploh. Cene zmerne, postrežba točna

Izseljevanje v **Ameriko** povzročilo nam je velikansko škodo. Povsod se slišijo tožbe o pomanjkanju delavnih moči. Kar še ni prešlo v Ameriko in na Nemško hiti v mesta, kjer so tovarne in industrija, da tam pusti svoje najboljše moči. To pomanjkanje delavcev pa občuti najbolj **kmetovalec**, katerega danes pridelovanje skoraj več stane, kakor za pridelek dobi. Nujna potreba je, da se tem žalostnim razmeram odpomore, kar je pa mogoče le tem potom, da se za namestilo počasnega in dragega ročnega dela

poljedeljski stroji. Ob času košnje priporočam na-
bavo najboljših ameriških

kosilnih in sušilnih strojev

in **vlečnih grabelj,** ob enem pa tudi že „ „

